

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG · SOKOLSKO SELO ·

LJUBLJANA,
25 MAJA 1934

Izlaži svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 22

Ne idemo u Budimpeštu!

Sokolima, kojima je duboko u srdu usadena ljubav, čast i svetlo ime našeg naroda i naše države, hteli su i na ovogodišnjem međunarodnim takmičenjima u Budimpešti da doстоje reprezentiraju naše Sokolstvo i naše državne boje pred stranim takmičarima i stranim narodima. Kao što su na svim dosadašnjim međunarodnim gimnastičkim forumima dolično, kao što to Sokolima i doliči, naši takmičari visoko uzdigli boje i imé našeg naroda, Sokolstva i naše sokolske teloveze, bili bi to učinili jamačno i ovog puta. Za to su se žilavo spremali već duže vremena i zaista su se svestranu spremili za odlučnu borbu o svetsko prvenstvo i s najjačim stranim gimnastičkim vrstama. Došao je, nažalost, neočekivan momenat, koji je osušetio takmičenje našim sokolskim borcima. Drski istup Mađara u Ženevi protiv naše države i našeg naroda nije mogao da ostavi i nas Sokole indiferentima, i da nastupamo u zemlji onog naroda koji se nabacuje na naš narod i našu državu tako nedoljnim i nekulturnim obedama i klevetama. Sokolstvo, svesno svog zadatka

i svog velikog poslanstva u Jugoslovensku i Slovenstvu, kao organizacija s velikom i časnom istorijom u službi svom narodu ne samo na fizičkom već i na nacionalnom i ostalim poljima, moralno je otkaže svoje učeće u Budimpešti. Naše Sokolstvo verno svojom poslastvu i istorijskoj ulozi u svome narodu, objavilo je putem naše Savezne sokolske uprave i široj javnosti sledeću svoju odluku:

»Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije rešila je da naši takmičari ne prisustvuju utakmicama Međunarodne gimnastičke unije, koje će se održati u Budimpešti početkom juna o. g. i to zbog nerezumljivog i ničim opravданog istupa mađarske vlade protiv Kraljevine Jugoslavije kod Društva naša u Ženevi.«

O ovom rešenju obavešteni su Međunarodna gimnastička federacija, bratska Češkoslovenska obec sokolska u Pragu, Poljski sokolski savez u Varšavi, Savez gimnastičkih društava »Juganika u Sofiji i Rumunjski gimnastički savez u Bukareštu.

Na straži!

Najveću nesigurnost po mir bile su uvek i bice i u buduće slabe državne granice, slabe naročito u tom pogledu, jer su otrgnute od zaleda, nemaju nikakve veze s unutrašnjosti države i imaju stanovništvo, koje je sve pre nego nacionalno i državno orientisano. To važi i za našu državu, koja ima u svim susednim državama jaku nacionalnu propagandu koja je uperenja protiv naše države. Sva ta propaganda ne ostaje samo pri oduševljenim rečima i praznom govoru, već ima svoje konkretnе oblike, ima ideje, koje su realno zasnovane i praktički se privode u život. Pogledajmo samo našu severnu granicu prema Austriji! Već pred ratom vodio se je tu težak nacionalni boj, koji je došao sa stvaranjem Jugoslavije privremeno prestao, pojavljuju se pak sada gotovo u istoj meri, iako u drugom obliku. Težnja za prodiranjem nemačkog upliva u nekadanje postojbine i još dalje preko njih ostala je neizmenjena i celokupno nemštvo podupire svaku takvu akciju. »Sidmaki i »Šulferajne promenili su samo taktiku, dok nesmetano rade u istoj meri i nadalje i utvrđuju nemačke postojanke uz našu granicu i u unutrašnjosti naše države. Naša zapadna granica, naročito naša Dalmacija i, pače, Crna Gora proživljaju tuđu propagandu u takvoj meri da mora o njoj da vodi računa svako dete. Pogranično stanovništvo bilo na otocima, bilo oko Zadra otrgnuto je od zaleda s kojim nema niti gospodarske niti upravne veze te je ovino jedino o tržištima preko naše granice. Naša južna granica danas još ne proživljuje nacionalne bojeve, kao što je to na severnoj, istočnoj i zapadnoj granici, ali se ipak i tu počinje da budi nacionalna svest i propaganda, koja dolazi iz Albanije, a nije tako malena te je iz dana u dan sve bolje organizovana a s time i opasnija. Na istoku je mađarska propaganda na vrhuncu i tamo se ne biraju sredstva za postigneće cilja.

Uz čitavu tu granicu stoji danas do 300 sokolskih društava i četa ujedinjenih u jakoj organizaciji. Ako poznamo nama protivničku pograničnu propagandu uvidimo tek kako su od velikog značenja ova naša pogranična društva i čete, koja moraju da postanu čvrsta spona našeg pograničnog žiteljstva s unutrašnjosti naše države. Ta su društva pozvana da naše pogranično žiteljstvo gospodarski i kulturno podignu, da ga nacionalno osveste i da od njega stvari značajne, čvrste čuvare naše granice. Zadatak Sokolstva nije da prouzrokuje konflikte sa susedima, da stvara napetu atmosferu na granici, već je naš zadatak da čuvamo što je naše, naročito pak teško stečenu slobodu. Naša granica ne sme da bude prepuštena sama sebi, da bude gospodarski i kulturno zanemarena, bez veza s upravnim državnim središtema, bez školstva i bez nacionalno-svesnog činovništva. Zadatak je svih naših sokolskih društava i četa da vode računa o svim ovim pitanjima i da se zani-

maju za sve potrebe pograničnog stanovništva. Pravilno je rekao Nemac dr. Valter Šnefus: »Granica, koja je zanemarena, s narodnom celinom nedovoljno spojena, gospodarski i kulturno prepustena sama sebi mora da probudi u sasedu, koji živi u boljim prilikama, osvajačke težnje i tada kada vlade i politički činiovi na osvajanje tuge niti ne misle. Tako se stvara atmosfera napetosti medu susedima, koja rada nepoverenje i konflikte. Zato mora država, koja želi da mimoide takve opasnosti, da se brine da pogranični teritorij što tesnije poveže sa svojom domovinom, da se pogranično stanovništvo moralno i gospodarski ojača, da se zadoji domovinski duhom, da tako postane duhovno i gospodarski jak član svoje države. Takva granica biće za svaku državu najbolja i najsigurnija obrana, ujedno i neugrožen most miroljubivog susedstva.«

Tako govorи Nemac, a te reči važe u priličnoj meri i za našu državu. Kod nas se i suviše malo pozornosti posvećuje baš naši pogranični krajevi bez najprihvitynjih uslova za povoljan gospodarski i socijalni razvoj tamošnjeg stanovništva, mnogi su naši pogranične škole zatvorene, jer nema učitelja, činovništvo se šalje često puta kao za kazan u pogranične krajeve, mnogo krajeva nema niti običnih cesta, koje bi ih vezivale sa zaledom, a što tek da kažemo o drugim prilikama.

Sokolstvo je uvidelo potrebu tog vrlo važnog dela na granici i stara se za pogranična društva putem narodno-obrannog otseka Saveza SKJ. Taj se rad upotpunjaje iz godine u godinu, ali to ne može da bude dovoljno, jer je potrebna suradnja svih državnih vlasti. Nije dovoljno da postavimo uz granicu jake sokolske jedinice, već moraju da sudeluju u tom radu i škola i državna vlast. Učitelji na državnim granicama moraju da budu odabrani, jer njihov rad nije samo u školi, već i medu narodom. Oni moraju da budu tumači narodnih potreba i treba da se brini da stvore živu sponu između granice i zaleda. Isto važi i za ostalo činovništvo.

Sokolstvo mora da postane važan nacionalni čimيل u svakom pograničnom seoci. Sokolske organizacije uz granicu moraju da daju potstrek za sve nacionalno kao i za gospodarsko i socijalno kretanje pograničnog stanovništva, koje može samo na osnovi takvog rada da dobije poverenje u tu organizaciju. U svakom sokolskom društvu mora da bude knjižnica, društvo mora da se brine za izobrazbu članstva, mora da pomaze socijalno slabije, treba da se brine za naraštaj i za školski rad. Svako društvo treba da pronade put i volju za rad i samotada će uspeh biti osiguran, i samo pod takvim uslovima moći ćemo da stvorimo čvrstu i nacionalno-svesnu granicu naše države.

Dr. Riko Fuks, Ljubljana.

Solidaran rad

Sokolstvo, ta ogromna porodica, zahteva smišljeni i organizovan rad. Vode sokolskog pokreta motre budnim okom da sokolska kola kreću pravim putem, onim, kojim je ista uputio naš osnivač, pokojni brat Miroslav Tirš. Sokolski radnici, duša života i delatnosti sokolskog pokreta, svesni su svoga rada, punog požrtvovanja i samopregrevanja, oni su svesni i svoje velike odgovornosti za taj svoj rad pred budućim pokolenjima.

Sokolski rad je pun težina i napora, što zna najbolje sokolski radnik, dok to jedan laik ne može, a u mnogo slučajeva neće da razume. Ali, Sokolstvo je pokret većitog života žilavog i istrajnog rada, što baš i uleva celom pokretu ogromnu pogonsku energiju, koja naprosto odbija od sebe sve ono, što traži život bez rada i truda, ili bolje rečeno, što hoće da živi na teret društva i na račun svoga bližnjega. Eto, u tom većitom radu i životu se sastoji baš ta ogromna snaga sokolskog pokreta, koja ga čini pobednikom kroz dečenje, a koja će ga voditi najvećim pobedama, što će ih Slovenstvo i čovečanstvo u buduću tim putem postići.

Sokolstvo traži smišljeni i organizovan rad. To je tačno. Svaki rad i pot hvat, pa bio on još tako sitne prirode, zahteva izvesnu organizaciju i smišljenost u svome radu i kretanju. Posmatrajući sve pravce života, životnog gibanja i delatnosti, dolazi se do zaključka, da je apsolutno svaki rad i pokret bez izvesne organizacije, pravilnog i smišljenog rada, ako se teži korisnom uspehu i rezultatu, nemoguće. A šta bi rekli tek za Sokolstvo, tu već danas tako ogromnu organizaciju, koja je u punom svom razvitku i u čemu se kući sprema mesta za dvesto i više miliona novih članova sokolske porodice? Kako vole ogromnu organizaciju, koliko smišljenost u radu, zahteva tek taj kolos od posla? — Zaista, ovo pitanje pretstavlja čitav jedan problem, koji bi moraće često slučajeva kod mnogog Sokola ostati bez rešenja, bez pozitivnog zaključka i rezimea. Ipak, pitanje, tretirano s pravog gledišta Tirševog Sokolstva, toliko je jednostavno i prost, ako se pravilno gleda ceo sokolski sistem, koji počinje od najmanje sokolski vaspitane i organizovane jedinice, pa se udruživanjem u čete, društva, župe, saveze, svesokolski savez, sjedinjuje u veliku porodicu bratstva i jedinstva, s lozinkom: sví za jednoga, jedan za sve.

Sokolstvo nije moglo sebi uzeti bolju lozinku za svoj rad, od lozinke: sví za jednoga, jedan za sve. U ovih čestih kratkih reči očrtava se najjasnije pravilo sokolski rad. One su najbolja tema za svestrani i neiscrpljivi sokolski studij našim sokolskim vodima, sokolskim radnicima i svima Sokolima. One su neiscrpljivi sokolski program, koji je počeo, a nema mu kraja.

Idući za tom sokolskom lozinkom i tim sokolskim programom, ukazuje se jedna velika potreba u našem sokolskom radu, a to je idealnost i solidarnost. Bez toga, idealnosti i solidarnosti sokolskog rada, naše Sokolstvo bilo bi nalog na šturo pšenično zrno. Celokupna sokolska delatnost oslanja se na tva dva stuba idealnosti i solidarnosti, i Sokolstvo bi postalo nesposobno i potpuno nemoguće, kada bi se dopustilo da se sruše ova dva snažna stuba.

Naš sokolski rad mora da bude skroz idealan. Nikakve lične koristi, nikakvog ličnog dobitka za isti ne smemo i nemamo pravo tražiti. Šta više, naša je dužnost, da suzbijemo svaki pokušaj onih, koji žele da budu Sokoli iz čisto ličnih svojih računa i ličnih svojih interesa. U takvim slučajevima moramo biti bezobzirni u našoj borbi protiv takvih pokušaja, ne štedeći pri tome nikoga bez razlike, imajući uvek na umu, da je bolje amputirati i izgubiti bolesnu ruku, nego pustiti trovanje krvi celoga tela i najzad izgubiti telo. Sokolske jedinice moraju strogo voditi računa o tome i one snose najveću odgovornost. Sokolske jedinice dužne su znati da pobude svakoga onoga, ko želi prekoracić prag sokolske kuće, koja mora da ostane uvek čista i neokaljena narodna kuća. Lične koristi, lične dobiti, Sokolstvo nikome ne može pružati, jer on je visoko iznad ličnih pitanja, u službi celine, naroda, Slovenstva. Mesta u sokolskoj kući

spremna su samo za idealne Sokole, idealne sokolske radnike i idealne sokolske vode.

Uz idealnost u sokolskom radu ide solidarnost. Rad bez idealnosti i bez solidarnosti u zajednici i zadruzi ne može se zamisliti, a kamo li u Sokolstvu, koje je nešto više od obične zajednice i zadruge! Neophodan je tu solidaran rad, zajedničko, solidarno osećanje sokolskog porodičnog života. Ali, baš tu, u tome zajedničkom i solidarnom radu, u tome zajedničkom osećaju, naše Sokolstvo oseća još jednu doštu veliku prazninu, nedostatak, koju treba popunjavati i koji se mora nadoknadjivati. Soko ne sme svoj rad upravljati samo na svoju neposrednu blizinu, sokolska jedinica ne sme svoju delatnost ograničavati i koncentrisati samo na svoje mesto, jer to ne bi bio rad u duhu velike porodice, već Soko treba i mora svoj rad i svoje sokolsko osećanje upućivati širom zemlje, u svaku jedinicu, u svaki kutak, gde žive Sokoli — članovi jedne te iste njegove porodice.

Nedogledne su koristi po Sokolstvu, koje se za danas još kriju, a koje bi Sokolstvo imalo od jednoga potpuno solidarnog sokolskog rada. Primera radi navodim samo dva slučaja tako za mišljene solidarnog sokolskog rada.

Nije, redak slučaj, da se sokolske jedinice, u najboljoj i najimpresivnijoj nameri obraćaju na sve strane drugim sokolskim jedinicama, tražeći pomoć za podizanje sokolskih domova, nabavku sokolskih sprava, podizanje sletišta, vežbališta i tome slično. Da su te molbe i ti vapaji u najviše slučajevu bez uspeha, to je istina, ali zato ne treba zamerati, jer mora se imati na umu teškoće i borbu za opstanak u mnogim

i mnogim jedinicama. Da ima u Sokolstvu solidarnoga rada i savršeno solidarnoga i porodičnoga duha, takvi molbi za podizanje sokolskih domova i ostalog, takve teške borbe za opstanak mnogih sokolskih jedinica ne bi moralno biti, i Sokolstvo bi kročilo pravo, kao tenk, preko svih zapreka. Sokolski domovi nicali bi kao proletne bilje, kad bi svaki član sokolske porodice pomogao jednim pa i najmanjim doprinosa — možda samo jednim dinarom. Kolika je naša sokolska porodica i koliko bi taj jedan jedini dinar doprineo za istu? Neka proside Sokoli čitaoci.

Strašna katastrofa u Kakanju, koja je zadesila tolike porodice i lilišla životnog hleba stotine i stotine nejake dece, zavila je u crnuču celu zemlju. — Ta će se crnina skinuti, strašna katastrofa zaboraviti, ostaće samo gladna i gola nezbrinjena deca, nemajući nikoga. Kakav život čeka tu jednu siročad? Sokoli, kad bi mi metnuli samo jedan zalogaj manje u naša usta, naša velika sokolska porodica nasića bi ove jedne slabe stvorove te bi time ulila njima novu snagu i novu moć za život. Koliko bi učinio jedan sitni dinarčić svakoga člana naše porodice za ovu siročad, a šta bi Sokolstvo time dobilo? Braćo i sestre, ostavljajte va-ma, pa donesite vaš sud.

Sokolstvu je potreban jedan skroz solidaran rad. Taj i takav rad potreban je danas više no ikada, jer jedinka slabije je zemoćna, dok bi celina — porodica sokolska, kompaktna i udružena u radu, neosetno i bez ikavih i najmanjih teškoča ispoljavala svu moć idealnog i solidarnog zadružnog i porodičnog života. Naše geslo: »oni koristi ni slave, to je istina, ali zato ne treba zamerati, jer mora se imati na umu teškoće i borbu za opstanak u mnogim

J. Uršić, Valjevo.

S jubileja

biskupa brata dra Učelinia - Tice

Biskup blagoslov je slika se s njima

Tek je počelo svitati. Na kotorskoj obali sakupilo se mnogo sveta: muškoga, ženskoga, mladoga, staroga, katolika, pravoslavnih. Tu je i muzika, pa Srp. pov. društvo »Jedinstvo». Sokoli i Sokolice, čak i s Cetinju. Tu je potstarešina župe Bajč i starešina cetinjskog društva dr. Piletić. A i ostali Sokoli i predsednici općina u Boči već su ustali i čekaju na parobrod »Hercegovina», koji stoji privezan uz obalu. Ali kapetan Luka, vešti pomorac, pogleda na nebo i vrti glavom. Nećečemo izaći iz »Oštrelja«, kaže on. Ko da je svih grom ošinuo. Skoro da ne plaća. Spremali se, uranili, a mnogi nisu ni spavali da ne okasne, pa sada da se vratre kući. Osobito Crnogorcima to ne bi obraz dopustio. Hoće da se ide pod svaku cenu. Automobilima. A ako se iz Dubrovnika ne uzmognu krenuti? Ne mari. Znaće starina biskup da su se učinili svi napor. Jer ga volimo. Jer to zaslužuje. Velikom susretljivošću brata Lale Zubera veliki autobus je tu. I brat Vujičić doveo je svoj auto. Predsednici općine užimaju još jedan, i kreće se. Ima nas dvadesetak. Ostali pođu do kući žalosi. Kiša.

Kiša pljušti kao iz kabla. Ali na domaku grada Slobode prestaje. U Gružu već čekaju braća dubrovački Sokoli s muzikom i zastavama. Veselje. Srdačni pozdravi. Hoće li moći preploviti taj komadić mora? Kako ne, odgovaraju. Kreamo se. Dolazi g. ban, nar, poslanici, načelnik Dubrovnika. Krećemo. Ljuljamo se. Dubrovačke Sokolice pevaju. Lopud. Pucaju mužari.

IZ SAVEZA ŠKOLI

Prijave za prijem u Školu za obuku vojnika za vode sokolskih četa

Svima bratskim župama!

Da bi br. župe imale na raspolaganju dovoljno vremena za prijave članova naših sokolskih četa za ovogodišnju sokolsko-vojničku školu, savezna uprava dostavila im je prema broju do danas prijavljenih i u Savezu registriranih sokolskih četa, odgovarajući broj spiskove za te prijave. Kao i prošle godine, tako će se i ove godine u »Školi za obuku vojnika za vode sok. četa« održati tri tečaja, koji će, svaki od po 50 dana, trajati od 1 novembra 1934 do 31 marta 1935 god. Savezna uprava drži, da je dužnost svake br župe da iskoristi ovu priliku, kako bi, bez ikakvih materijalnih žrtava, došla sigurnim putem do što većeg broja pomagača pri svome radu u selu.

Uslovi za prijem u ovu Školu poznati su, ali ih savezna uprava ponavlja radi toga, da bi br. župe, a s njima zajedno i matica drštva kao i same sokolske čete, skrenule ozbiljnu pažnju na izbor članova koji se predlažu u Školu. Svaki predloženi vojnik-sokola mora da ispunjava ove uslove: 1) da je član sokolske čete; 2) da uživa povjerenje seljaka; 3) da je ozbiljan i pun takti; 4) da je dovoljno pismen radi vodenja administracije; 5) da ima volje za rad u Sokolstvu i da ima smisla za organizaciju; 6) da mu domaće prilike omogućuju rad u sok. četi.

Iz ovogodišnjeg iskustva znade se, da su pojedine čete predlagale izreda sve svoje članove koji su se nalazili na odsluženju roka, ne stavljući nikako ve napomene, koji je od tih predloženih najpodesniji da se pozove u Školu. Neka se to ovoga puta učini barem tako, da se najdostojniji zabeleže na prava mesta u spisku. Desila su se takoder dva slučaja, gde pozvani tečajci, suprotno tački 4, nisu bili dovoljno pismeni, odnosno oskudno pismenosti su se naučili tek u vojski ili u tečaju. Kako se u svaki tečaj može da pozove najviše 60—70 vojnika-sokola, jasno je, da pri ovim prijavama nije glavni broj nego kvalitet predloženih. Neka se zato ne predlažu za tečaj takvi članovi, koji u svemu ne odgovaraju postavljenim uslovima, da ne bi oni zauzeli место članovima drugih sokolskih četa, koji odgovaraju svima postavljenim uslovima.

Predlozi sa spiskovima neka se dostave saveznoj upravi najkasnije do

31. avgusta o. g. dotle svaka sokolska četa može da sazna u kojoj jedinici služi predloženi vojnik-sokola i da u spisku zabeleži tačno njegovu vojničku adresu, od koje mnogo zavisi uspeh sigurnosti poziva. Neka br. župe, društva i čete obrate pažnju i na to, dokle pojedinci služe u kadru, da se ne bi ponovila ovogodišnja nezgoda, da su u pojedine tečajeve pozivani vojnici-sokoli, za koje su naknadno njihove komande javljale, da su oni već otslužili svoj rok i da su pušteni kući. Za blagovremene prijave ima dovoljno vremena, zato se one prijave, koje stignu posle 31. avgusta o. g., neće uzimati u obzir.

Zdravo!

Beograd, 1. maja 1934 god.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

II zamen. starešine:
D. Paunković, s. r.

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

Podaci o sokolskim četama

Svima bratskim sokolskim župama!

Kako su završene godišnje skupštine po župama, pa su novoizabrane uprave do sada imale dovoljno vremena da svoj rad organizuju, savezni otsek za seoske čete moli bratsku župsku upravu da mu, radi organiziranja i razvoja rada na svom polju, odgovori na sledeća pitanja:

1) Je li u župi obrazovan otsek za čete? 2) Ime i prezime predsednika ovog otseka; njegovo zanimanje. Ima li još kakvu funkciju u župi ili kom društву? 3) Imena i prezimena članova ovog otseka. 4) Koliko ima u četama tečajaca koji su svršili saveznu vojničku školu kao vojnici? 5) Ostali eventualni podatci ili saopštenja Savezu. Potpisuje: tajnik, predsednik otseka, starešina.

Jedan primerak popuniće i vrati Savezu najdalje do 10. juna 1934 god., a drugi popuniće i čuvati za arhivu.

Zdravo!

Beograd, dne 19. maja 1934.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

II zamenik starešine,
D. Paunković, s. r.

Pčelarski časopis

Svim br. sokolskim župama, društvima i četama!

Uprava Prve jugoslovenske pčelarske dopisne škole, svojim aktom br. 601 od 3. maja o. g., »ceneći rad Sokola na selu i žečeći ga potpomoći«, obratila se je na saveznu upravu i dostavila joj besplatno preko 1000 primeraka prve broja svog lista, da ih ona razasalje svima svojim sokolskim četama i društvima na uvid i za njihove knjižnice, te da ih pozove na pretplatu ovog lista.

Uvažajući veliku korist, koju ovaj list i ova pčelarska dopisna Škola može da dade našim Sokolima-poljoprivrednicima, Savezna uprava rado je prihvatiла ovu ponudu i, šaljući svakoj našoj sokolskoj četi, a po mogućnosti i društvu po jedan primerak ovoga lista, a i uslovima koji se od Škole traže.

6) Da bi se odluka za pretplatu

čeka ispisati imena preplatnika i štampljom potvrditi da su Sokoli.

4) Preplata se može slati uplatnim čekom koji se dobija na svakoj pošti i na njemu treba napisati: Poštanska štedionica u Beogradu u korist čekovnog računa br. 56.744, a na poledini ispuniti: Prva jugoslovenska pčelarska dopisna Škola — Beograd. Na toj poledini mogu se ispisati i imena eventualnih preplatnika i udariti štambili.

5) Za preplatu se treba odlučiti u roku od nedelje dana po prijemu ovoga raspisa, da bi se mogao odrediti broj naklade druge sveske ovoga lista i to javiti Školi i poslati preplatu.

6) Da bi se odluka za pretplatu mogla da doneše što pre, neka se svima članovima čete ili društva pročitaju uputstva na drugoj strani korica ovoga lista i na drugoj samoga teksta u listu. Tako će svi zajedno moći da se upoznaju s ciljem i pravcem ove Škole, a i uslovima koji se od Škole traže.

Savezna uprava preporučuje svima članovima svojih sokolskih društava i četa ovo pčelarsku dopisnu Školu iz razloga, što joj je mnogo stalo do toga, da se naši svesni i radini Sokoli u ovo doba krize, kada je cena poljoprivrednih produkata tako nisko pala, privravite svesno ove lepe, zabavne i koristonosne grane naše privrede, koju je naš narod oduvek voleo i koja, s ljubavlju negovana, donosi apsolutnu i neospornu materijalnu korist i podiže celokupnu našu narodnu privrednu na viši stepen.

Zdravo!

Beograd, dne 11. maja 1934.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

Tajnik:
A. Brozović, s. r.

II zamenik starešine,
D. Paunković, s. r.

Na Balkanske igre!

Već četiri godine uzastopce uživali smo sruđeno gostoprinstvo i susretljivost grčkog sportskog saveza u Atene. Na starodrevnom mramornom helenском stadionu, merila je svoju snagu u čistoj, neokaljanoj i oduševljenoj borbi mladost balkanskih naroda. Jugoslavija je u toj borbi, verna svojim obvezama, redovito sudjelovala, znaajući da boreći se na olimpijskom polju vrši važnu kulturnu misiju za svoj narod, doprinući ujedno sa svom ozbiljnošću važan obol zbljžavanju, bratskim i prijateljskim odnosima sudežujućih nacija.

Srećni i ponosni, što nam je ove godine, susretljivom pomoći Ministarstva za telesno vaspitanje naroda dana prilika, da se odužimo grčkom narodu za iskreno gostoprinstvo. Jugoslavenski lakoatletski savez svestan svoje odgovornosti, poduzeće sve, kako bi ta priredba isplačala dostoјno velikog zadatka, koji joj je namenjen.

Velikoj manifestaciji sveslovenske misli, sletu slovenskog Sokolstva u Zagrebu, treba da sledi slet oduševljene omladine balkanskih nacija, koje u

svojoj iskrenoj saradnji olimpijske misli stvaraju nerazdružive spone nastojanjima vrhovnog pokrovitelja celokupnog sporta našeg uzvišenog Vladara Njegovog Veličanstva Kralja i velikom njegovom delu zbljžavanja balkanskih naroda.

Prožeti tim mislima Jugoslavenski lakoatletski savez apeluje na celu javnost, poziva svoje članove da pridonesu sve što je u njihovoj mogućnosti, kako bi »V Balkanske igre« održane 26. avgusta, 1. i 2. septembra na sletskom stadionu u Zagrebu bile dočinjena manifestacija našeg zajedničkog nastojanja.

SVAKI ČLAN NAŠEG SAVEDA DUŽAN JE, DA OZBILJNO I REDOVNO PRISTUPI SVOM VEŽBAMA, KAKO BI NA UTAKMICAMA PRIĐE MAXIMUM VOJNE VRŠNOCI I SPONOSTRBI SE VOJNU PŘIROĐENU BORBENOST I IZDRŽLJIVOST DOČINJUĆI AFIRMIRAO U TIM VITEŠKIM BORBAMA.

LJUBAV I SUSRET LJIVOST POZVANOJ BRAĆI I Prijateljima.

DUŽNOSTI I OSĆEĆAJ ODGOVORNOSTI SVAKOG POJEDINCA U IZVRŠIVANJU DOBIVENOG ZADATKA NAŠA SU LOZINKE.

Jugoslavenski lakoatletski savez.

Nekoja aktuelnija pitanja o takšama

Na više upita sa strane br. jedinicu priopćuje se sledeće radi ravnanja:

1) Da li se plaća kakova taksa za ostale sokolske priredbe: akademije, sela, večeri i t. d. a) ako nema plesa?

2) Da li se plaća kakova taksa za ostale sokolske priredbe i b) javne vežbe i kolika je?

a) Za priredbe plaća se taksa 20% (osim predavanja koja služe u naučne, prosvetne i privredne svrhe);

b) Javne vežbe su oproštene u koliko nema igranke.

Ako vrednost sviju srećaka ne prelazi iznos od 2000 Din nema takse,

Viktorija Engleska

Engleska kraljica Viktorija poznata je bila sa tvrdišlukom. Jedan njen unuk napisao joj je jedanput pismo (s molbom), moleći za nekoliko funti sterlinja. Umesto novaca, primio je moralne pouke. Ukrzo potom ovaku je napisao svojoj kraljevskoj babi: »Hvala ti, babice, za tvoje pismo, koje sam kao tvoj autograf prodao za deset funti.«

Dvanaesti čas

II vrsta.

Učećemo imenice: slovo (reč, ne: slovo!), pole (polje), zdanie (misao, mišljenje).

Jednina.

1. slovo	pole	zdanie
2. slova	pola	zdania
3. slovu	polu	zdaniu
4. slovo	pole	zdanie
5. slovo	pole	zdanie
6. slovem	polem	zdaniem
7. slowie	polu	zdaniu

Množina.

1. slowa	pola	zdania
2. slov	pól	zdań
3. slowom	polom	zdaniom
4. slowa	pola	zdania
5. slowa	pola	zdania
6. slowam	polami	zdaniami
7. (o) slowach	(o) polach	(o) zdaniach.

Ako pogledamo čitavu promenu, videćemo da se vrlo malo razlikuje od naše. U jednini skoro i nema razlike, sem 6. i 7. padež tvrdje promene; u poljskom je -em, kod nas -om, u poljskom je -e kod nas u. Ovakvo je bilo i kod imenica muškog roda. Imenice koje imaju pred nastavkom mek su glasnik ili zadnjene pčepane k, g, ch dobitaju u 7. padež u nastavku -u (kao i kod nas), ostale pak imenice imaju -e. Ispred ovog -e su glasnik je uvek umekšan. — Kao i kod imenica muškog roda, tako i kod ovih često se u ovom padežu menja i samoglasnik u pretposlednjem slogu:

lato = leto, ali w lecie (w ljeće)

leti = leti

masto = mesto, varoš, ali w mieście = u varoši (prvo se t pretvo-

ri u e ispred -e, a onda s prešlo u šzbog jednačenja sa e)

światło = światło, ali w świetle = u świetlosti.

NI ova promena nije potpuno do sredno sprovedena, ima dosta izuzetaka, ali ćemo o njima govoriti onda kad nam dođu u tekstovima.

UMNOŽINI najveću pažnju moramo obratiti na 2. padež (genitiv). Ovaj padež je kod imenica srednjeg roda bez nastavka, dakle: pól, słów i t. d. Izuzetak čine neke imenice na -e (koje je postalo od -ije) koje imaju nastavak -i (ispred e, cz, sz, rz, piše se -y):

rozdroże (raskrée) — rozdroże narzecze (nareče) — narzeczy

przedmieście (predgrade) — przedmieści. Kako u ovom padežu nema nastavka, te na kraju ostaje zatvoren slog, to se vrše promene samoglasnika o kojima smo već govorili, t. j. o prelazi u ó, a e u á:

kolko (kolo, krug) — kóľ
święto (praznik) — świąt.

- ali ako su zgoditci u novcu od izvučenih zgoditaka 25%, ostalo kao pod točkom 1a.
- 4) Da li se prilepuje taksena marka na plakate i oglase?
- U koliko su to objave raznih udruženja koja nemaju spekulativan karakter — ne — jer se plaća samo za takove objave koje se ističu radi materijalne koristi.
- 5) Da li se moraju uzimati državne ulaznice i kod kojih priredaba te koliko se zato ubire?
- Kod priredaba pod 1a) kao i kod vežba s igrankom moraju se uzimati ulaznice drž. izdanja. Taksu je 20% od vred. ulaznica, 5% na ime kontrolne takse, 40% od državne takse na ime banske takse (ako je uvedena) i jedan blok 3 Din.
- 6) Kako je s dobrovoljnim prinosima? Kod ovoga isto kao i pod 5 sa-

IZ TELOVEŽBAČKOG SVETA

PREDNJAČKA ŠKOLA UNIJE FRANCUSKIH GIMNASTA

Pri Uniji francuskih gimnasta poteli su ove godine i s redovnim saveznim prednjačkim školama, koje su se do sada vršile vrlo retko. Zbog toga se i nije moglo da govor u tom telovežbačkom savezu o kakvom metodikom jedinstvenom smeru kao n. pr. pri nemačkim turnerima. Kako je Francuska unija ipak najjača telovežbačka organizacija u Francuskoj, i kako je potrebno da se i njena društva pojačaju, uvidelo je tehničko vodstvo, da je najbolje ako se započne sa sistematskim pripremanjem prednjaka. U tu svrhu osnovana je savezna prednjačka škola, koja će ove godine trajati od 30. jula do 15. avgusta. Sedište škole je u Dinaru. U toj školi je mesta za 75 slušača i određeno je, da mora biti najmanje dve trećine slušača mlađih od 40 god. Troškove prehrane i nastanbe snosice Unija, a ostale troškove same župe. Predavači biće iz vrsta saveznog tehničkog vodstva i oficirskog zbara.

MADŽARSKA VRSTA ZA MEĐUNARODNE UTAKMICE

Pri zadnjim izlučenim takmičenjima madžarskih vežbača za sastav takmičarske vrste osvojio je prvo mesto na sprawama Peter, koji je dobio ukupno 110.975 točaka dok je u atletskom takmičenju bio najbolji Lanči sa 27.85 točaka. Na osnovi celokupnog takmičenja došao je na prvo mesto Sarlos sa 136.45 točaka, na drugo mesto Lanči sa 131.75 točaka, na treće Tot sa 130.475 točaka, a nato sledi Peter, Sarkanji, Tot, Boros, Hegediš, Pele i Suranji. Iz ovog vrsnog reda vidi se da je olimpijski prvak Pele nazadovan i došao

- mo što se mora voditi spisak priloga u duplo nakon čega se od ukupno unišlih priloga plaća navedena taksa. Dobrovoljni prilizi su oni, kad unapred cena ulaza nije zaračunata.
- 7) Kad se plaća točarska taksa? Sokolska društva ne plaćaju točarsku taksu za točenje pića na sokolskim priredbama ako vrše točenje pića u svojoj režiji. — Isto vredi i za državnu i banovinsku trošarinu.
- 8) Kako se taksira račune? Za utroške na tim priredbama imadu se izdavati monopolisani računi i to ako utrošak iznosi: od 20 do 100 Din taksa 0'50 Din drž. i 0'25 Din banska (ako je zavedena), od 100 Din dalje taksa 1 Din drž. i 0'50 Din banska (ako je zavedena).

na pretzadnje mesto, tako da dolazi u obzir samo kao zamenik. Razume se, da su gornji rezultati postignuti pri izbirnom takmičenju, i da će se svakako razlikovati od onih koje se postigne na međunarodnom takmičenju.

ŠVICARSKI GIMNASTE NA OLIMPIJADI U BERLINU

Polaganje stižu prijave za međunarodnu olimpijadu u Berlinu, koja će se vršiti u god. 1936. Švicarski gimnaste odlučili su, da na toj olimpijadi učestvuju s vrstom od 15 do 20 takmičara i da će u tu svrhu već ove godine prirediti pre ibzirne utakmice. Iz toga se vidi, da se švicarski gimnaste vrlo ozbiljno spremaju.

NEMAČKI TURNERI PRIMICE SE U FIG

Dne 30 i 31 maja o. g. održavaće se u Budimpešti glavna skupština Međunarodnog telovežbačkog saveza — FIG —, koja će se baviti i pitanjem primanja nemačkog turnerskog saveza u ovu veliku organizaciju. Prezrednik Međunarodne telovežbačke unije br. Adam Zamojski potvrdio je Nemcima primicat njihove prijave i poduzeo korake da već na ovoj godišnjoj skupštini dođe do raspravljanja i odluke u gornjem pitanju. Kako izgleda nema nikakvih zapreka da se Nemci primi u FIG (Fédération Internationale Gymnastique). U slučaju da budu primljeni odmah će najaviti svoju vrstu za međunarodna takmičenja. Nemačka vrsta vežba već duže vremena i izvršeno je nekoliko izlučnih utakmica. Zadnje izlučno takmičenje bilo je u mesecu aprili u Lajcagu.

NOGOMET NA OLIMPIJADI U BERLINU

Otkako je otpravljen nogomet s olimpijskog programa god. 1924 u Parizu vršile su se naredne olimpijade u

Amsterdamu i Los Andelesu bez nogometnih utakmica. Kako je pak zaključio međunarodni olimpijski odbor dozvolio se na berlinskim takmičenjima ponovo i nogomet, ako, razume se, pristane na to i Federacija enternasional de Futbol.

TREĆA RADNIČKA OLIMPIJADA U PRAGU

Za velike dane ove svečanosti radničkih telovežbačkih jedinica u Češkoslovačkoj prijavilo se oko 70 hiljada učesnika, za čiji će prevoz biti potrebna oko 52 posebna vlaka. Glavni sletski dani biće od 5 do 8. jula i obuhvataće u prvom redu takmičenja na stadionu, zajedničke proste vežbe, posle podnevni javni nastup naraštaja i skupština i uveče ophod Pragom. 6. jula nastaviće se s takmičenjima, posle pojedine biće na vežbalisti javni nastupi članova i članica, nadalje starijih radničkih boraca, nemačkih radničkih vežbača iz Češkoslovačke i telovežbenе točke zagrančnih gostiju. Naredni dan, tj. 7. jula biće pre svega posvećen takmičenjima i samo uveče biće nekoje veće telovežbene akademije i festival radničkih pevačkih zborova. Glavni dan biće zapravo 8. jula, s prepodnevnim velikom manifestacionom povorkom, posle podnevni nastupima na vežbalisti gde će uzeti učešća i češkoslovačka vojska s nekoliko odjeljenja. Sve javne nastupe završće se sa slavnostnom scenom.

DATUMI SLETOVA FRANCUSKE UNIJE

Ove godine priredila je Francuska gimnastička unija svoj veliki savezni slet u Dijonu i to o Duhovima. Kako Francuska unija priređuje svake godine po jedan savezni slet dolaze u našem godinama u obzir sledeći gradovi: Rube 1935, Brest 1936 i Pariz 1937 god. Sigurno je, da će slet u Parizu nadmašiti i po svojem značaju i po svojoj veličini sve ostale sletove, koji, doduše, imaju savezni karakter, ali po svojoj veličini ne nadmašuju niti naše pokrajinske sletove.

MEDUNARODNI KONGRES ZA FIZIČKI UZGOJ OMLADINE U PESTI

U danima od 24 do 29 maja o. g. organizuje Madžarski telovežbeni savez međunarodni kongres za fizičko vaspitanje dece i omladine uopšte. Na programu kongresa su referati održanih stručnjaka, medu njima profesora, lekara i praktičara, koji radi u telovežbenim društvinama. S kongresom su spojene i prirede prigodom kojih će se izvoditi vežbe iz pojedinih telovežbenih sistema i smerova. Na kongres mogu da dođu poređ delegata pojedinih organizacija i ustanova također i privatna lica.

KRONIKA

Osnivanje Švedsko-jugoslovenskog društva u Štokholmu. Inicijativom našeg počasnog generalnog konzula g. Larkea osnovano je u Štokholmu Švedsko-jugoslovensko udruženje, koje je cilj da radi na razvijanju naučnih, književnih, umetničkih i gospodarskih veza između Švedske i Jugoslavije. U tu svrhu priređice se u Štokholm niz predavanja, koncerta i izložbi, kojima je zadata da upoznaju švedsku publiku s tečevinama našeg naroda. Prezrednik novoosnovanog društva je g. Lindblom, poznati švedski istoričar umetnosti i upravnik muzeja u Štokholmu. Vrlo dobro poznaje našu umetnost. Pored njega u odboru su još najuglednije ličnosti iz redova naučnika, umetnika i privrednika švedske prestonice.

Novi članovi Jugoslovenske akademije znanosti i umetnosti u Zagrebu. U subotu 19. maja održana je bila redovna svečana sednica Jugoslovenske akademije znanosti i umetnosti u Zagrebu pod pretsedavanjem univ. profesora dr. Alberta Bazala i u prisustvu zastupnika Nj. Vel. Kralja g. generala Pante Draškića, pretstavnika Kr. srpske akademije u Beogradu prezrednika dr. Bogdana Gavrilovića i dr. Jovana Radonića, rektora Univerziteta, zastupnika bana i drugih institucija. Nakon iznesenih izveštaja o radu u prošloj godini, u kojoj se je proslavila 75 godišnjica akademije, prezrednik dr. Bazala objavio je zaključak zadnje glavne skupštine, koja je izabrala za prave članove akademije našeg velikog kipara Ivana Meštrovića, slikara Vladimira Bećića za izvanredne prave članove pesnika Vladimira Nazora i poznatog slikara Ljuba Babića, dok su bili za dopisne članove izabrani dr. Josip Bezdendorfer, general Stevan Bošković, načelnik Vojnog-geografskog instituta te profesor beogradskog univerziteta dr. Živojin Đorđević. Sednica bila je upućena Nj. Vel. Kralju pozdravna brzovljaka.

30 godišnjica smrti Evgenija Kumičića-Sisolskog. Na dan 13. maja 1904 umro je u Zagrebu poznati naš književnik i političko-nacionalni radnik Evgenije Kumičić. Roden 1850 u selu Bersecu, u istarskoj Liburniji, učio je u rodom seosku školu dok je studirao gimnaziju u Kopru, Rijeci i u Zadru. Nakon položene maturi studirao je jednu godinu medicinu u Pragu, kasnije filozofiju u Beču. Bio je jednu godinu suplest u Splitu — pa je onda morao u vojsku. Iz vojske posao je u Pariz, na povratak iz Pariza ostao je pola godine u Veneciji. Ponovno se vratio u Beč, gde je studirao romaniku književnost, a zbog okupacije Bosne 1878 opet su ga pozvali u vojsku. Postao je kasnije profesor na zagrebačkoj realci ali nakon nekoliko godina

je podneo ostavku, da se je mogao sav posvetiti književnosti i političkom radu. Bio je osnivač realizma i naturalizma u hrvatskom delu našeg naroda, ali pri tome ostaje u svom radu i u svom literarnim radovima nacionalist i romantičar. Mnogobrojna su njegov dela i bio je jedan od najplodnijih pisaca, a da pri tome čistota njegovog jezika nije trpela. Osobito su poznata sledeća njegova dela: Split i Pariz (1874), Pod puškom (1878), Olga i Lina (1881) iste godine. Jelkin bosiljak, Neobični ljudi (1882) i iste godine Primori, Gospoda Sabina i Zaduženi svatovi (1883), Sirota (1885). Ubilo ga vino (1885), Teodora, Preko mora, Saveznice i Crn Božić (1889). Otrvana srca i Sestre (1890), Mladost — ludost i Obiteljska tajna (1891), Urota, Petar Zrinjski, Pobeljeni grobovi, Kraljica Lepa i t. d. Naročit je i njegov publicistički rad, a kao političar bio je jedan od najboljih, ako ne najbolji govornik Starčevićeve stranke, kojoj je pripadao dušom i telom, dok je ona bila beskom promisna i borbena. Kroz punih 25 godina veliki pokojnik bio je centralna ličnost intelektualnog društva hrvatskog dela našeg naroda.

100 godišnjica smrti francuskog nacionalnog heroja Lafajeta. Dne 20. maja 1834 umro je u Parizu francuski nacionalni heroj i borac za slobodu general Marija Josip Pol marki de Lafajet. Lafajet rodio se 6. septembra 1757 na zamku Šavanjak. Posvetio se kao većina mladih plemića vojničkoj karijeri, ali je mnogo i studirao filozofiju. Godine 1776 bio je na čelu francuske legije u Severnoj Americi, gde je s velikim uspešima pomagao u borbenim za oslobođenje Sev. Amerike. U otadžbinu vratio se kao general-major. Kad je počeo veliki pokret za opština narodna prava i borba protiv absolutizma i privilegija aristokratije — on stupio odmah u redove boraca za prava građanstva i on je među onima koji su bili za dopisne članove izabrani dr. Josip Bezdendorfer, general Stevan Bošković, načelnik Vojnog-geografskog instituta te profesor beogradskog univerziteta dr. Živojin Đorđević. Sa sednicom bila je upućena Nj. Vel. Kralju pozdravna brzovljaka.

30 godišnjica smrti Evgenija Kumičića-Sisolskog. Na dan 13. maja 1904 umro je u Zagrebu poznati naš književnik i političko-nacionalni radnik Evgenije Kumičić. Roden 1850 u selu Bersecu, u istarskoj Liburniji, učio je u rodom seosku školu dok je studirao gimnaziju u Kopru, Rijeci i u Zadru. Nakon položene maturi studirao je jednu godinu medicinu u Pragu, kasnije filozofiju u Beču. Bio je jednu godinu suplest u Splitu — pa je onda morao u vojsku. Iz vojske posao je u Pariz, na povratak iz Pariza ostao je pola godine u Veneciji. Ponovno se vratio u Beč, gde je studirao romaniku književnost, a zbog okupacije Bosne 1878 opet su ga pozvali u vojsku. Postao je kasnije profesor na zagrebačkoj realci ali nakon nekoliko godina

spasi kralja, ali je podigao narod protiv sebe i morao je čak da pobegne u Flandriju, gde je bio uhvaćen sa stranom austrijskim trupom i kao veoma opasan čovek privoren skoro 5 godina u Olomoucu. Godine 1797 ipak je bio pušten, ali se te tek 1800 vratio u Francusku, gde opet stupi aktivno u politički život lako ne tako istaknuti kao ranije. On 1815, nakon poraza kod Waterloo, kao potpredsednik Narodne skupštine nagovori Napoleonu da abdicira. Od 1818 pa do 1830 bio je neprekidno član narodne skupštine i to radikalne levice. Godine 1825 bio je ponovno u Americi, gde je bio dočekan s velikim počastima. Pri svojim velikim sposobnostima i ogromnoj po-

3. Czego oko nie widzi tego sercu nie żał.
4. Darowanemu koniowi nie zgłaszać daj w zęby.
5. Gość i ryba trzeciego dnia cuchną.
6. Lepszy jeden wróbel w ręku, niż dziesięć na dachu.
7. O wilku mowa, a wilk tuż.
8. Z wielkiej chmury mały deszcz.

Reći i tumaćenja.

Kako i mi imamo sličnih poslovnika, to ćemo uvek davati najpre našu sličnu poslovicu, a u zagradi ćemo dati doslovni prevod poljske poslovice. — Przysłowie, -a = poslovica; každy = svaki; początek, -tka = početak; trudny = težak; kto = ko; wstępnie (fstaje) = ustaje; rano = rano, jutro; jutro = sutra; temu = tome; Pan Bóg = Gospod Bog; serce, -a = srecë; żał = žao; tego serce nie żał = za tim srecë ne žali; darowany = darovan; zgłaszać = zgłaszać; nie zgłaszać! = nie zgłaszać!; gość, gościa = gost; ryba = riba; dzień, dnia = dan; cuchnąć = smrdeti; wróbel, -bla = vrabac; w ręku = u rukama; niż = nego; dziesięć = deset; dach, -u = krov; wilk, -a = vuk, kurjak; mowa = gor; tuż (= tu) = tu; chmura = oblak; deszcz, -u = kiša, ali 2. padež jednинne može glositi i; dżdżu, što je stariji oblik i čita se: dżdżu (udvojeno dž i u izgovoru).

1. Svaki je početak težak.
2. Ko rano rani dve sreće grabi.
(Ko rano ustaje tome Gospod Bog daje).
3. Sto oko ne vidi srce ne zaželi.
(Što oko ne vidi za tim srecë ne žali).
4. Poklonu se ne gleda u zube.
(Darowanom konju ne zagledaj u zube).
5. Miła gosta tri dana dosta.
(Gost i riba trećeg dana smrdę).
6. Bolji vrabac u ruci, nego golub na grani.
(Bolji je jedan vrabac u rukama nego deset na krovu).
7. Mi o vuku, a vuk na vrata.
(O vuku gor, a vuk tu).
8. Tresla se gora rodio se miš.
(Iz velikog oblaka mala kiša).

Malarz.

— Ależ ty nie masz najmniejszego pojęcia o malowaniu! Co to jest? co ty właściwie malujesz?

— Maluję, co widzę.

— Lepiejby było gdybyś widział to, co malujesz!

R eč i — malarz, -a = slikar; ależ = ali, ta; mniejszy, najmniejszy = mniej, najmanji; pojęcie, -a (pojēnje) = pojam; malowanie, -a = slikanie; właściwie (własćivje) = upravo; malować = slikati; maluję, malujesz = slikam, slikar; widzę = vidim; lepiej = bolje; lepiejby (ljepejbi) = v. 7. čas o akecentovanju reči kad su spojene sa -bym, -by, -by; gdy = kad; gdyby = kada; widział = video.

Slikar.

— Ta ti nemaš ni pojma o slikarju! Šta je to? Šta ti upravo slikas?

— Slikam što vidim.

— Bolje bi bilo kad bi video to što slikali!

Trinaesti čas

(II vrsta, nastavak).

Jednina.

</div

pularnosti, koju je uživao, mogao je da igra u istoriji Francuske još veću a bez sumnje i presudniju ulogu, da nije bio nemiran i nepostojan duh i da mu i prilike često nisu toga dozvolile. U spomen njegovog bivanja u Olomoucu otkriven mu je tamo u nedjelju 20 maja o. g., uz velike manifestacije češkoslovačko-francuskog prijateljstva, spomenik.

Kratke kulturne vesti. U Moskvi umro II o. m. čuveni ruski fizičar svetskog glasa Orest Danilović Hvolzon. Već pre rata bio je redovan profesor fizike na petrogradskom univerzitetu, a pored toga još i profesor na tehničkoj poštansko-telegrafskoj školi i na kronskej artilferskoj oficirskoj školi. Svojim radovima na polju magnetizma, termike i t. d. stekao je svetski glas. Dočekao je 82 godine života.

Ovih dana dočekao je 65 godinu svog života poznati naš književnik dr. David Bogdanović, koji ima osobite zasluge za izdanie narodnih priča i pesama hrvatskog dela našeg naroda. Jubilarac spada u red najboljih poznavalaca stare narodne poezije, a i literature. Početkom ove godine izdao je prvi deo preradjenog svog dela »Pregled književnosti hrvatske i srpske«.

KNJIGE I LISTOVI

Priručnik za sokolske prednjače. Četvrti, preradeno i prošireno, vlastivo izdanje. Tuzla 1934. Autor brat Vojislav Bogićević, Tuzla.

Poznati naš sokolski radnik brat Bogićević dao se je na težak i nezavilan posao da pruži našem prednjačtu jednu zaista prepotrebnu knjigu, prednjački Vade mecum.

Dok su njegova prijašnja izdanja ovih priručnika, radi odličnog obradivanja sokolskog gradiva kako idejnog, tako i tehničkog, potpuno rasprodata, osetio je pisac potrebu da izda i četvrti, preradeno, produbljeno, opširno i stručno delo koje je pred nekoliko dana ugledalo svetlo.

Kako je br. Bogićević u prvim svojim izdanjima, uz ostalo osvetlao i sokolsku ideju, to je u ovom izdanju uz idejni i istorijski naročito obradio tehnički sokolski deo. Brat Bogićević pri obradi ovog vanredno dobrog Priručnika služio se je najistaknutijim piscima i praktičarima ne samo u sokolskoj telovežbi nego i najpoznatijim piscima u ostalom gimnastičkom svetu. Bratu Bogićeviću potpuno je uspelo da u svojoj knjizi na 616 stranica potpuno obradi to pitanje.

Da se čitači i interesenti bolje upoznaju sa sadržinom ovog Priručnika donosimo i sadržaj, koji je tako stručno i sistematski uređen. Sadržina priručnika sadržava ova poglavljia: Predgovor IV izdanju. — Literatura. — Značenje i cilj telovežbe: kratak pregled sustava. — I struka: Proste vežbe. Grane: a) Stavovi i prizem. položaji. b) Poskoci. c) Okreti. d) Gibanje. e) Izdržaji. — Primeri prostih vežbi. f) Hodanje. g) Trčanje: općenito. — Pripromene vežbe i brzo trčanje. — Trčanje u ustrajnosti. — Trčanje na dugim stazama. — Maramon, trčanje i trčanje s preponama. — Teklička trka. — Vodenje i upravljanje prostim vežbama. — Pitanje iz I struke. — Strojeve vežbe: a) Vežbe pojedinaca. b) Vežbe u članu. c) Vežbe u vodu. d) Vežbe u četi. — Kolo. — Pitanje iz strojevnih vežbi. — II Struka: a) Vežbe na spravama: 1) Bućice. 2) Palice. 3) Čunjevi. 4) Tereti. 5) Kratka vijača. — Bacanja (kugla, kladiwo, granata, disk, koplj, lopata s očnjom; medjinka). b) Vežbe na spravama: 1) Duča vijača. 2) Skokovi. Ostale sprave (vežbne vrste i čuvanje). — III Struka: Skupine. — IV Struka: Otpori. — Dodaci: a) Plesovi i različnosti. b) Igre. c) Plivanje. — Razvježbanje pripravne vežbe i umirenje. — Vežbe na životnim spravama. Pevanje. — Praktičan rad u vežbaonici. — Metodika sokol. vaspitanja. — Umor, kupanje i masaža. — Opis sprava i vežbališta. — Sokolska ideja. — Istorija telovežbe i Sokolstva. — Čovečje telo. — Čitanje zemljopisnih karata.

Pisac je sve ovo gradivo ilustrirao s pojediničnim slikama i stavorima, tako da je potpuno jasan i pristupačan svakom našem prednjačku i prednjačkom pripravniku. U svojoj knjizi služio se je zvaničnom sokolskom terminologijom. Lepo ovo delo, koje je tako dobro ocenjeno od svih naših sokolskih tehnicara, treba da dođe ruke svakog našeg pripravnika koji se bavi tehnikom, a i idejnom stranom Sokolstva. Radovi br. Bogićevića vrlo su dobro poznati svima, i stoga nije potrebno da ih mi još posebno ističemo. Priručnik najtoplje preporučujemo.

Naručuje se kod Sokolske župe Tuzla, uz cenu od 45 Din ako se novac pošalje unapred, inače se plaća pouzeće.

Sokol na Jadranu. Izašao je dvojni 4-5 za mesece april i maj o. g. Ilustrovani s mnogim slikama iz sokolskog života donosi ovaj sadržaj: dr. Laza Popović: O srpskom Sokolstvu; Stevan Žakula (Beograd); Kob. — Du-

šan M. Bogunović (Zagreb): Narodna i sokolska misao Bosne i Hercegovine. — Dr. Vojislav Besarović (Sarajevo): Nekoliko sokolskih uspomena, — inž. Jovo Popović (Sarajevo): Sokoli na robiji. — Josip Boko (Sinj): Nacionalna svijest — Sokolstvo — Škola. — dr. Stevan Simunović (Split): Krvne srodstnosti u konstitucija. — Hrvoje Macanović (Zagreb): Svjetski rekordi u Planicu. — dr. Stevan Simunović: U se a ne u svoje kljuse. — Glavna godišnja skupština župe Split. — Glavna godišnja skupština Sušak-Rijeka. — Vijesti iz župe Sušak-Rijeka. — Vijesti iz župe Split. — Zadar-Sibenik. — Vijesti iz župe Split. — Sokolska štampa.

Dečje telesno vaspitanje. U redakciji br. Dušana M. Bogunovića izšao je 9 ovogodišnji broj sa sledećim sadržajem: Tiršev sokolski sustav u putu njima i odgovorima. — Dečije igre i Sokolstvo. — I gimnastička akademija dečjih sokolskih kompozicija. — Novi radnici na polju vaspitanja dece. — Sokolstvo i škola.

Za Kralja i Jugoslaviju. Brat Stjepan Vuković iz Doboja izdao je ovu knjigu, koju je posvetio: »Prahu besmrtnoga Vožda Karadorda i svim borcima za jugoslovensko narodno oslobođenje i ujedinjenje. Knjiga obuhvata 108 stranica običnog oktav formata i u njoj se plastično i živo prikazuju razvoj jugoslovenske nacionalne misli od prvih početaka do danas. Posebno mesto u knjizi zauzima poglavlje »Kralj«. Pored biografskih podataka o životu i radu Njegovog Veličanstva Kralja od detinjstva do najnovijih dana, u knjizi su citirani gotovo svi Kraljevi govor, manifesti i proklamacije.

Kroz celu knjigu procejava duh beskompromisnog integralnog jugoslovenskog delima Karadordevića, napose za delima našeg Kralja, kao i zanosa za svim zanim i nezanim junacima na maču, reči i peru koji su stvarali ovu državu. Narudžbe prima autor br. Stjepan Vuković, banski većnik Doboja, Vrbaska banovina. Cena je knjizi: kartonirani primerak 20 Din, ukoričen u platnu sa zlatotiskom 50 Din.

Naš val. Upravo je izišao 8 broj jedine slovenačke nedeljne ilustrovane radijske revije »Naš val«, koji se po sadržini i raskošnoj opremi može da meri sa svakom inozemskom velikom radijskom revijom. Ova revija zaista je uzorno uredavana i u njoj saraduju najistaknutiji radnici i stručnjaci. Revija je bogato ilustrovana. Svakom radio-preplatniku vrlo će dobro doći.

»Naš val« izlazi svakog petka i stoji za čitavu godinu samo 140 Din, a mesečno 12 Din. Naručuje se pri upravi Gajeva ulica 8 u Ljubljani.

Naš Vidovdan in Prvi decembar

Sokolska društva in šolska vodstva ponovno opozarjamo na dve kratki, to da pestri in zelo ljubki igrići »NAŠ VIDOV DAN« in »PRVI DECEMBER«, ki ju je za šolsko oziroma sokolsko mladež sestavila naša velika prijateljica Manica Komanova. Tisk in zaščita Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Cena brošurici samo 3 Din. Sezite po njej, dokler je še kaj zaloge!

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA I ČETA

Župa Novi Sad

NOVI SAD. — Rad Sokolskog društva u Novom Sadu kretao se ovog meseca uglavnom oko priprema za javnu vežbu, koja će se održati u Novom Sadu dana 3. juna o. g. Na ovaj priredbi, pored Sokola, učeće učešće i sve srednje škole u Novom Sadu, tako da će broj vežbača biti veoma imponantan.

Muzička sekcija Sokolskog društva priredila je 28 aprila uvečer svoj veliki koncert, koji se sastojao iz dva dela.

Prvi deo programa bio je posvećen kompozicijama Flotova (uvertura iz opere Marta), Žrabence (Dalmatinski sajkaš), Bodeja (uvertura na pesmu Sunce jarko) i Grica (Per-Gint, sveta).

U drugom delu prikazana je prvi put muzička drama od Bodeja »Za slobodu otadžbine«, uz pratnju sokolskog orkestra i učešće članova i članica Sokolskog društva kao pevača. Oba dela koncerta bila su besprekorno izvedena, pa su svi izvodnici od prisutne publike bili nagradeni spontanim aplauzom. Mora se priznati, da je Muzička sekcija, pod upravom br. Miodraga Jovanovića i sestre Vere Tošić, kao i brata kapelnika E. Bodeja, u poslednje vreme pokazala lepe rezultate i dobila opšte priznanje.

Durdevdanski uranak protekao je vrlo veselo uz učešće oko 150 članica i članova, Stražilovo je toga dana odjekivalo od veselih sokolskih pesama i zvukova sokolske fanfare.

Naposletku, vredi spomenuti uspele priredene drugarski sastanki članova uprave Savezne prosvetnog odbora, Župe, Sokolskog društva i svih njegovih sekcija, koji je održan 9. maja uveče u velikoj dvorani Habaga. Na ovom sastanku, priredenom inicijativom Muzičke sekcije društva, ponovo su izvedene sve tačke koncertnog programa od 28. prošlog meseca. Veče je proteklo u pravom bratskom raspoređenju, vrlo prijatno, tako da je izražena želja da se ovakvi sastanci češće prireduju.

Župa Osijek

OSIJEK. — Ispiti za suce u odboru (volley-ball). Sokolska župa Osijek priredila je 4. maja o. g. ispite za savezne suce u odboru pred komisijom, koju je delegiralo načelnštvo Saveza SKJ.

Ispit je položio 10 braće i 1 sestra i to: Matešević Marko iz Sibinja, Vidačić Ivan iz Belišća, Mogorović Matko iz Našice, Vukelić Ivan iz Svilaja, Janković Otto iz Osijeka g. g., Suknajić Rade iz Osijeka g. g., Pavlović Vladko iz Osijeka g. g., Vasiljević Mladen iz Osijeka g. g., Kolarov Đorđe iz Osijeka g. g., Hodovski Vlado iz Osijeka g. g. — i sestra Tomić Kajka iz Osijeka d. g. — Kl.

BROD BRDO. — Sokolska četa Brod Brdo proslavila je u zajednici s podmlatkom Crvenog krsta majčin dan. Prisutne je pozdravio staršenica Žute, čete br. L. Miletić i gorivo o svrsi

majčinog dana. Predavanje o majci održala je s. I. Kikerez, prosvetar čete. Deklamovane su ove pesme: Majka, Majčine ruke, Djeca molitva i Majčina kosa.

Posle proslave održano je dečje selo.

BUDIMCI. — Na Durdevdan priredilo je Sokolsko društvo Budimci durdevdanski uranak u šumi kod buvara »Brezca«. Na uranaku su pozvani i bratsko Sokolsko društvo Habjanović, bratska četa Krdija i Vel. Vučkovac.

U 3 sata u jutro pošle su pozvane jedinice iz svojih sela na zakazani uranak.

U zakazano vreme otpočeo je određeni program, te su sve tačke programa izvedene na opšte zadovoljstvo kako Sokola tako i publike, koja je bila prisutna u lepom broju.

Posle završnog programa u šumi u 1 sat razišli smo se kućama, a Budimčani i Krdija s muzikom na čelu prošli smo u povorci kroz selo Budimče gde nas je narod oduševljeno pozdravljao.

NAŠICE. — U nedelju dne 29 aprila je naše društvo održalo kao i svake godine komemorativnu akademiju Zrinjskih i Frankopana. Akademiju je otvorio svečanim govorom brat starešina Petar Ror. Spomen slovo održao je brat prosvetar Mamuzić Predrag. Predavanje je pobudilo sve opću pažnju slušalaca. Odreditovane su dve pesme »Mučenici», »U spomen Zrinjskih i Frankopana«. Valja istaći da je i ovom prilikom pevačko društvo Lisiniški izšlo ususret Sokolstvu te je otpevalo — muški zbor od Zajca: »Frankopanku«. Posle toga je zamolio brat starešina sve prisutne da zapevaju državnu himnu.

Nakon toga je ova svečanost bila završena uz zahvalu br. starešine.

Župa Sarajevo

TRAVNIK. — U aprilu je održan 15-dnevni prednjački tečaj IV okružja sarajevske Sokolske župe u Travniku. Tečaj je pohadalo 16 članova raznih društava i četa ovoga okružja. Tečaj je vodio br. Salim Jajetović iz Sarajeva. On je u zajednici s odborom Sokol. društva u Travniku, za sve vreme tečaja, učinio sve, da bi tečajci poticali što više znanja, kako u praktičnom tako i u teoretskom pogledu. Tečaj je u svakom pravcu uspeo u biće tečaj je u svakom pogledu za sva društva i jedinice čiji su članovi učestvovali u tečaju.

GORNJI VAKUF. — Ove je godine Sokolska četa u G. Vakufu održala svečanu akademiju u znak sećanja na velike narodne junake: Zrinjskih i Frankopana. Najpre su u čitaočnicu deklamovala braća: Mulsik Kirilić, Zahid Čalkić i Hrast Manović. Predavanje je održao br. Augustin Rejić, prosvetar. Nakon predavanja predavač je skrenuo prisutnima pažnju na sokolski slet u Sarajevu.

Župa Skoplje

ZITKOVAC. — Na dan 25 februara 1934. godine, inicijativom učitelja potpomođut od strane br. Ilinčića Milisava, učitelja i prosvetara Sokolskog društva u Kosovu. Mitrovici, osnovana je jedna od prvih sokolskih četa u srežu Kos. mitrovičkom u selu Žerovnici.

Sokolska četa u selu Žerovnici, srežu Kos. mitrovičkom, danas broji 64 člana i velik broj podmlatka većinom učenika i učenica osnovne škole.

Izabrana je ova uprava: staršina, načelnik i prosvetar izabran je osnivač čete agilni Popović Vukomir.

Pojavom ove čete u ovome mestu u toku njenog samog dvomesecnog rada, seljani su odmah uvideli cilj Sokolstva i smer sokolskih četa i time je pridobijena masa i pripremljena za da je širenje ove ustanove, koja je vrlo potrebna narodu.

SKOPLJE. — 31 marta i 1 aprila o. g. Sokolsko društvo Skoplje matica održalo je društvene prednjačke ispite. Na ispit se prijavile 4 sestre i 22 brata. Nije polagala jedna sestra.

Ispit je položila sestra Desanka Martinović, i braća Ivičić Bogdan, Cvjetković Blagoje, Orlović Đorđe, Pantelić Pandilović, Dinić Cirilo, Stojanović Svetomir, Živanović Boško, Vladisljević Mihajlo, Antić Milan, Dordević Asparuh, Đorđević Dimitrije, Kostić Aleksandar, Popović Božidar i Popović Jeftim, svi o scenom sposoban za prednjačkog pomočnika.

Župa Split

BOGOMLJE. — Novoosnovana četa, Dana 5 marta 1934 god. osnovana je Sokolska četa u Bogomolju na Hvaru. Na konstituirajućoj skupštini govorio je brat Rudan Marija, dipl. pravnik, prikazavši u kratkim crtama snagu Sokolstva, njegov uspešan rad na telesnom, moralnom i nacionalnom vaspitanju omladine. Birana je uprava sa starostom Rudan Marijem. U upravu su ušli većinom mladi ljudi intelektualci, odgojeni u sokolani.

Od dana osnivanja do danas četa silno napreduje na svakom polju: tehničkom, administrativnom i prosvetnom. Vežbači članovi, njih 12 na broju, već znaju sletsku vežbu. Isto tako i naraštaj, 8 na broju, zna sletsku vežbu. Prosvetni rad je vrlo uspešan. U mesecu martu i aprilu održana su dva predavanja i 3 nagovora pred vrstom. Dana 6 maja t. g. održao je brat prosvetar Prgin Ivo, učitelj, opsežno predavanje s temom: »Postanak i ideologija Sokolstva«.

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

smeru nacionalnoga tako i toga civilizacionoga podizanja našega naroda. Voćarstvo je kod nas slabo razvijeno. I u tome smo odlučili da učinimo korak napred. Razdelili smo nekoliko tisuća mladića. Tim radom mislimo da ćemo se upotpuniti. Nije dovoljno da se naše selo odgaja u disciplini ustroja, u duhu nacionalnoga jedinstva, nego upravo to što je u mnogim krajevima raskršnica našeg sela, treba popravljati. Naš je narod kršan, ali hijenija često je takva da njegovu kršnost strada; naš je kraj prekrasan, ali često krasota prirode kvarni nered i zapuštenost. Koliko je u našoj moći mi ćemo poraditi da se te mane otklone, i čvrsto smo uvereni da ćemo imati uspeha.

I. Br.

KRASICA. — Naše Sokolsko društvo održalo je dne 13 maja t. g. drugu u ovoj godini uspeli akademiju uz sudjelovanje br. društva Bakar. Na sveopće zadovoljstvo prisutnih izveden je program s 10 tačaka.

Akademiji prisustvovala su iz br. župe »Sušak-Riječka« braća starešina Polić Ivo, tajnik Mehmed Omerbegović i načelnik načelnik Marijan Boras.

Iza programa nastao je ples.

Interes za Sokolstvo u Krasici sve se više širi, te svakim danom raste broj novog članstva. To je znak da je njegov uspek potpunoma osiguran.

LOKVE. — Sokolsko društvo Lokve održalo je dne 29 aprila o. g. akademiju u spomen Zrinjskom i Frankopanu. Akademiju je otvorio lepmo pozdravom brat starešina Čenčić. Iza toga je sledilo predavanje prosvetara brata Vičića o Zrinjskom i Frankopanu, koje je bilo nagradeno aplauzom. Zatim je muški i ženski podmladak veoma lepo i skladno izveo zagrebačke proste veže. Isto tako je izveo i naraštaj. Bilo je i pevanje muškog i ženskog podmlatka. Kao poslednja tačka programa bila je skupinska vežba članova, koju su odlično izveli. Akademija je u svakom pogledu moralno kao i materijalno uspela.

OTOČAC. — Naše je društvo i u prošlom mjesecu bilo aktivno. Održana su tri sela.

2 aprila, na selu po podne, br. E. Štefan, prosvetar, predavao je o povesti Sokolstva i sokolskih sletova, a br. dr. D. Branković, starešina, govorio je o pripremama za slet u Otočcu i izvestio prisutne da jo uži odbor načinio načrt po kome će pojedini sletski odbori naskoro započeti intenzivan rad.

Na selu 8 aprila, naveče, br. starešina je govorio o dužnostima svih članova pred slet, a br. prosvetar, pošto je ukratko istakao zasluge Sokolstva za naš narod u prošlosti, naglasio je da i danas vršenje sokolskih dužnosti znači vršenje nacionalnih dužnosti.

29 aprila br. S. Mimović održao je vrlo lepo predavanje o Zrinjskom i Frankopanu. Posle predavanja izveden je prigodan program (deklijacije i kratka scena o Z. i F.), a naraštaj je radi propagande za slet odigrao u češkim i poljskim narodnim nošnjama »Češko besedje« i »Krakovjak«.

Tehnički odbor marljivo je spremao s pojedinim kategorijama sletske veže. U aprilu bila su ovde osam dana dva delegata ZTO iz Sušaka. Oni su obišli i okolne čete radi uvežbavanja sletskih vežbi.

Pojačana aktivnost našeg društva u ovoj godini i priprema i propaganda za slet nailaze u javnosti na interes i priznanje.

U društvu se začlanjuju novi članovi, a svest o potrebi vršenja sokolskih dužnosti budi se i kod onih članova koji dosada nisu pokazivali dovoljno interesa za rad u društvu.

SUŠAK. — Trideset godišnjica Sokolskog društva Sušak-Riječka. Ove godine navršice se trideset godina što postoji naše matično Sokolsko društvo Sušak-Riječka. Od vrlo skromnih početaka, naše je društvo vrlo brzo sakupilo u svojoj sredini sve što je u našem tada još neznatnom gradicu i susednoj Rijeci osećalo i mislilo jugoslovenski i opće slovenski. Sve najistaknutije nacionalne manifestacije odigrale su se u krilu našega Sokola, najistaknutiji ljudi ovoga našega krševitog i patriotskog kraja bili su članovi našeg društva. Mnogi su od članova Sokola Sušak-Riječka, vaspitani Tirševim idejom i slovenskim idealima, kao dobrovoljci za balkanskog i svetskog rata delima iskulili svoj patriotizam, mnogi su svoje živote položili za jedinstvo i slobodu našeg naroda. A ko bi nabrojio sve one žrtve neprijateljske persecucije, koje su članovi Sokola muški podnosi? Danas se naše društvo broji među najjače sokolske jedinice.

Da se sve to ne zaboravi, da se mlađi naraštaji upute i obaveste o nacionalnom radu i u ovom našem kraju, održaće se na Telovo, 31 maja o. g. svečana matinica prilikom trideset godišnjice od osnutka našega Sokolskog društva s glazbenim programom i predavanjem, a posle podne javna vežba s narodnim veseljem na Sokolskom trgu.

SUSAK. — Iako je u subotu 6 maja kiša levala, nedjelja ujutro osvanula je lepa i topla. Već iz 6 sati ujutro vojna muzika probudila je grad, pa je mnogošću naroda pohrlilo da otpri našu junačku vojsku na njenom durdevdanskom uranku u Martinšćicu. Na čelu povorki stupali su Sokoli svih kategorija, članovi naraštaj i deca. Uz glazbu i pesmu veselo smo koracali u cilju. U lazaretskoj kapeli u Martinšćicu otslužena je sv. misa za katoličku školu decu, kojoj su prisustvovali i svi Sokoli. To je samo jedan dokaz više, da Sokolovi obavljaju svoje verske dužnosti i da ih niko u tome ne preči, a najmanje Tirševa ideja, zbog koje i dalje nekoji visoki crkveni katolički funkcioneri napadaju tu našu nacionalnu i vitešku instituciju. Posle toga deca i omladina priredili su u skupinama razne igre, a vojska, Sokolovi i građanstvo otpljesalo je nekoliko kola. Tu je ponovo pao u oči demokratski duh, koji vlada u našoj vojsci, kad se u kolo uhvatili oficir do mladog rekruta, koji je došao sa sela. Ne znam da li u kojoj vojsci vlada pored odličnog zapta ovoliki demokratizam. To je prava narodna vojska najdemokratskijeg naroda Evrope. Posle igre i plesa, i posle zakuske, cela se ogromna povorka opet sa Sokolima na čelu u 11 sati vratila u grad, iskičena zelenilom a vesela i raspolažena omladina na mladom proletariju suncu pevala je rodoljubne davorije, a bogme i starije kategorije zabasile su pesme svoje mladosti. U uzornom redu kroz špalir mnogobrojnog građanstva, koje je oduševljeno klicalo Kralju, Jugoslaviji i junačkoj vojsci, prošla je povorka sušačkim ulicama do Jelačićeva trga, gde se je Sokolstvo oprostilo od braće vojnika. Palio je u oči uzoran red i odličan korak, kojim su stupali mlađi rekruti, koji su tek dan pre stupili u vojsku. Taj je uranak bio jedan od najuspešnijih, jer je bila nedelja, lepo vreme, pa su mu prisustvovali mnogi stanovnici obiju Kostrana, Drage te Trsata, te Sokolska društva pomenutih mesta.

SUSAK. — Sokolski naraštaj i sokačka deca našega Sokolskog društva Sušak-Riječka prekrasno su prošlog četvrtka, na Spasovo, manifestovala svoju beskrajnu ljubav prema Majci i svu svoju blagodarnost prema tomu najmilijem i najsvetijem stvorenju na zemlji. I tom smo se prilikom ponovo-uvjerili da se je sokolska misao duboko ukorenila u našem gradu, jer dvorana našega Sokola, iako najveća dvorana u gradu, bila je kud i kamo premala da primi toliko oduševljene gledaoca i tek malen deo izvadača i vežbača. Jer kad bi se moglo smestiti za nastup sve naraštajce i svu decu, ne bi apsolutno bilo mesta za gledaoca. Kad se ta naša jedina dvorana u Sušaku građila, nije se ni izdaleka mislio, da će se sokolski pokret toliko razmahati. Valja svakako priznati da je Sokolstvo pobedilo, a to valja zahvaliti u prvom redu onima, koji su iz sokolane napravili najprijatnije boravište naše omladine, njihov drži dom.

Sve su tačke bogatog programa Majčina dana bile izvedene na opće zadovoljstvo. Predaleko bi nas zavelo kad bismo sve hteli spomebiti. Sve je bilo izvedeno precizno i tačno. No što je kod tih svih izvedbi ove naše drage dece najlepše, to je ono njihovo sveto oduševljenje, kojim oni vrše svoje tačke, onaj žar, kojim vrše svoje sokolske dužnosti, i to od najmanjeg do najvećeg, onaj dobrovoljni zapt, ukoliko je to kod nestane i žive dece samo moguće. Ali od celog tog programa dve su stvari ostati u životu uspomeni gledalaca, i to Sokolana-škola i pesma br. dra Andrića o Majci. Onaj dečiji razgovor šaljiv i neusiljen, tako prirođan i zgodan, onaj njihov dečiji orkestar. Deca su zaista najzlatnija kad hoće da oponašaju velike. A to jest, zapravo, karikatura naših velikih, recimo, mudrih. Te su tačke do suza nasmejale i razdragale mnogobrojnu publiku. Andrićeva pesma, koju je naraštajac Žun s puno razumevanja i osećajem deklamovao, duboko je granula svojim neobično lepim mislima i dubokim osećajima ljubavi i obožavanja prema Majci. Sva je ta pesma od početka do kraja puna ozbiljenja ispravna bez predaha u jednom drhtaju i jednom kucaju srca. — Ova je proslava završena slavenskim plesovima, koje su otplesali naraštajci i naraštajke u narodnim nošnjama.

Tom je prilikom sabrano za žrtve u Kaknju oko 1.000 Din, pa će se ta svota dostaviti putem Sokola u Kaknju sirotinama i za one grozne rudske katastrofe. Tako su ovim plemenitim činom sušački Sokolici najdostojnije proslavili Majčin dan. — M.

VRATA. — Naše društvo uz učesne brojnog stanovišta održalo je svečano durdevdanski uranak na vrhu Slavice. Tu se je razvila vežba, natjecanje, pesma, šala, veselje. Došla su nam na taj dan i braća iz Fužine sa svojim starešinom na čelu. Brat prosvetar govorio je o značenju uranaka, danas dana pesme i veselja, a negda junačke borbe i brižnog sastanka.

Župa Šibenik - Zadar

SIBENIK. — Župski slet. Do par dana, 3. juna, Sokolska župa Šibenik-Zadar priređuje svoj veliki župski slet. To će biti manifestacija sokolskog bratstva i ljubavi, revija naših snaga. — Tog će se dana okupiti Sokoli iz cele naše župe da pokazuju plodove svog napornog rada, svoga pregaranja. Sigurni smo, da će sletu prisustvovati svi Sokoli, pa i iz najudaljenijih naših mesta, jer ćemo sami tako moći dokazati da je Sokolstvo odraz našeg narodnog života, koje crpi snagu iz zdravih elemenata naše rase. Uz sletsku svečanost obavije se proslava 30 godišnjice Sokolskog društva u Mandolini kraj Šibenika kojom će se prigodom osvetiti nova društvena zastava kojoj će kumovati starešina Saveza SKJ. Prestolonaslednik Petar. Najveći će se deo svečanosti obaviti u Mandolini na prostranom sletištu koje će moći da primi više hiljada gledalaca. Svi sletski odbori najaktivnije rade kako bi organizacija slet-a isplašila što uzornije. Verujemo, da će i Sokoli iz ostalih primorskih župa u što većem broju prisustvovati, jer je ovo slet na našem Jadranu, čiji smo, mi Sokoli, najbudičniji čuvari.

KNIN. — 13. maja održan je u Kninu tromesečni sastanak svih sokolskih četa sa područja Sokolskog društva Knin.

Ovome sastanku prisustvovalo je od 18 postojećih četa njih 16 sa oko 180 članova vežbača i preko 150 nevezbača. Jedna je četa opravdala izostanak dok druga nije.

Braća prednjaci izvršili su pregled tehničkog rada. Oni su prezadovoljni uspehom postignutim u tehničkom pogledu na ovom sastanku. Sve su čete savladale proste vežbe za Zagreb i Sarajevo bez greške, a mnoge su čete pokazale vrlo dobre rezultate postignute u lako atletici.

Aktuativno poslovanje pregleđali su braća tajnici društva te su i oni zadovoljni postignutim uspesima na ovom polju, kad se zna da je prošle godine administracija kod naših četa dosta loše vođena. Sada izim 2—3 čete, sve ostale čete vrlo vredno vode administraciju.

Društveni blagajnik pregledao je blagajničko poslovanje, koje ni do danas, iako je bratskih četama sa strane uprave davanje mnogo i mnogo uputa, — nije kod svih četa vredno vođeno. On je na dan sastanka imao, valjda, najtežu dužnost, ali je on sokolski svestan, svoju tesku dužnost izvršio na potpuno zadovoljstvo svijetu. Brat blagajnik radio je besprekidno od 7 sati u jutro do 3.30 sata posle podne.

Na sastanku, kome su prisustvovali starešine župe Šibenik-Zadar brat M. M. Triva, narodni poslanik brat dr. T. Novaković, načelnik prosvetnog odeljenja Banske uprave Split prof. br. Niko Stipčević, komandant 54. pešadijskog puka brat puk. Petar Petrović, te pred celokupne uprave društava i mnogi drugi videni gradani, sve prisutne čete podnеле su opširne pismene izvestaje za sav svoj rad. Iz tih se je izveštaj moglo lako razabrati velik napredak rada na selu.

Na kraju starešina župe brat Triva veoma se pohvalio izrazio o uspenu rada uprave društva Knin na našem selu te je izrazio nadu, da će uprava društva i otsada nastojati taj rad da održi na onoj visini koji mu i pripada. — R-č.

PAKOŠTANE. — Sokolska četa u Pakoštanima postoji samo šest mjeseci. Kroz to kratko vreme uspela je durdevdanski uranak na roški Slap, koji je od mesta udaljen 18 km. Izletnika je bilo oko 100, a uranak je usledio teretnim autom, koji nam je u tu svrhu stavlja na raspolažanje ovdašnji rudnik. Po dolasku na roški slap svih sletinici razgledali prirodne krasote, a nakon toga je usledila zakuska, te vežbe svih kategorija; laka atletika i drugo. Posle jedanaest sati bio je povratak.

PREKO. — Nova Sokolska četa u Poljani. U Poljani osnovana je sokolska četa, 5. maja uveče bila je javna rasveta. 6. maja spremala se je selo da svečano dočeka goste i da čim dođostojnije proslavi ovaj retki dan. Najpre su došla braća iz Preka. Naši su ih dočekali u velikom broju. Četa od 80 mlađih ljudi stoji spremna i odlazi na doček. Školska četa s zastavicama u špaliru ispod slavoluka 100 metara dugog čekaju goste. I devojčice prve. S košaricom punim cveća. Narod čeka. Evo ih dokaze... Zastave, glazba, pretstavnici vlasti, prečki Sokoli, čete: Kali Kuklića, Lukoran, Sumotića, Čačića, Uglijan, masa sveta u onda četa Poljana. Već ulaze kroz slavoluk, more zastava, delirium oduševljenja, cveće, svuda se čuju pozdravi. Kiša je prekinula povorku, a kada je prestala kiša ponovo se je skupila ogromna množina Sokolstva i građanstva. Pretstav-

nici vlasti došli su na tribinu. Mesni učitelj br. Jurinović, pozdravio je prisutne i zahvaljuje na brojnom posetu i odazivu. Reč ima starosta prečkog Sokola brat K. Perović. Lep patriotski govor. Oduševljenje je opet tu. Preporuča rad i istrajnost. Čita pozdravne brzovje Nj. Vel. Kralju, Ministru unutrašnjih dela br. Žiki Lazicu, Ministru fizičkog vaspitanja br. dr. Grigi B. Andelinoviću, banu dr. J. Jablanoviću, Sokolskom savezu i bratskoj župi Šibenik. Zatim govorit pretstavnik opštine br. A. Moravić, bivši poljanski učitelj. Na binu stupa učiteljica M. Brenko, vredna i požrtvovna sokolska radenica. Govori majkama. Pozivlje ih da odgajaju svoju decu sokolski, jer jedino u zdravom telu zdrav je duh. Majke su prve, koje moraju da već u najranije doba, usude u sreću dece i ljubav prema Kralju, Otadžbinu i Sokolu. Na svršetku govora bila je pozdravljena burnim aplauzom. Posle toga glazba je otsvrlala nekoliko komada. Narodno veselje. Kolo. U tom slavlju došao je čas odaska. Motorni brodovi, okićeni zastavama, dupkom su puni. Peva se, više, kliče! Opet vatrometi, rakete. Glazba svira. Lukoranski motor triput defilira ispred mosta. Svi su tako zadovoljni, veseli. Onda odlaze i Ugljanci. Već su u magli. Četa Sutomišića odlazi. Opet pevanje, vika i povici: Živeo Kralj, Živilj Sokoli. Poljanci suvi su tvit. Prate Matično društvo i čete Kali i Kukliću i pretstavnik deo puta. Pozdravljaju ih s trokratnim »Zdravo!« Rukovanje, razlaz.

SIVERIĆ. — Dana 5. maja t. g. održalo je Sokolsko društvo Split u našem društvu dve predstave s lutarskim pozorištem, čiji prikaz je bio oduševljeno pozdravljen sa strane ovdašnjih starijih i mlađih Sokola.

Ovom prigodom su braća iz Splita pokazali veliku volju, da nam čim lepo približe župu ovu, za naše krajeve, novu i lepu umetnost.

SIVERIĆ. — Sokolsko društvo Siverić sa UO podupirućim članstvom i svim vežbaci kategorijama napravilo je durdevdanski uranak na roški Slap, koji je od mesta udaljen 18 km. Izletnika je bilo oko 100, a uranak je usledio teretnim autom, koji nam je u tu svrhu stavlja na raspolažanje ovdašnji rudnik. Obe sestrice je vodio okrug vrlo raskrštan. Obje sestrice je vodio okrug vrlo raskrštan. Bila su zastupana sva društva osim Gračanice. Na ovim je sednicama zaključeno održanje lakoatletskog tečaja i općeg prednjacičkog tečaja. Na tečaju je bilo 10 članova i 5 članica, svih na skupu iznosili svoja opažanja i iskustva, sudjelovali na zajed

kuće, jer se za sve nisu mogle naći prostorije.

Sledeći tečaj treba održati svakako u mesecu julu ili avgustu, kada će biti na raspoloženju ovdašnji srednjoski konvikt i to potpuno internatski.

Tecaji su imali i zajedničku hranu, dok oni iz udaljenih i siromašnih društava i pomoći za put.

BOSAN. BROD. — Naše društvo priredilo je u zadnje vreme dva veoma uspela predavanja. O »Sokolskoj ideologiji« predavao je brat dr. Ivo Jelavić, starešina bratskog Sokolskog društva iz Slavon. Broda, a brat prof. T. Ilić iz Slav. Broda o »Savremenim nacionalnim zadacima Sokolstva«. Predavanja su za naše prilike dobro posedena od strane članstva pa i ostalih videnijih gradana Bosan. Broda. Braću predavače je pre predavanja pozdravio i prisutnim pretstavio prosvetar našeg društava brat L. Filipić.

BOS. BROD. — Naše društvo u zajednici sa Hrvatskim kulturnim društvom »Napredak« ženskom i muškom podružnicom u Bosan. Brodu priredilo je na dan 29 aprila o. g. Petra Zrinjskog i Krste Frankopana sa sledećim programom: 1) Otvoreno akademije, Ivan Mrgan. 2) »Nikola Šubić Zrinski« (odlomeci iz opere od I. Zajca) izvodio Glazbeni zbor železničara iz Bosan. Broda. 3) »Slava njima« od J. Sigovića, pevalo Hrvatsko pjevačko društvo »Martić«. 4) »Na Ozlju« grada A. Šenoa, deklamirao Sokolić. 5) »Urota Zrinjsko-Frankopanska«, govorio dr. Martin Prelog. 6) »Novo pokolenje« od A. Šantića, deklamirala Sokolica. 7) »Vijenac Jugoslav. napjevan od Čizeka, svirao Glazbeni zbor željeznič. 8) »Zrinjsko-Frankopanska« od I. Zajca, pevalo Hrvatsko pjev. društvo »Martić«. Akademija je odlično uspela.

I svečanim zadušnicama, koje su održane na dan 30 aprila u 7 sati ujutro u ovdašnjoj rimo-katoličkoj crkvi prisustvovali su pretstavnici vlasti i mnogo brojno građanstvo Bosan. Breda.

DOBOJ. — Zborovanje četa. Bile su zastupane sve uprave četa Kožuh, Srpska - Grapska, Osječani, Boljanić i novoosnovana Kostajnica. Zbor je otvorio starosta br. Petrović. Iz iscrpljenih izveštaja pojedinih četa može se zaključiti, da rad u našem selu intenzivno napreduje što je i brat župski delegat pohvalio. Tada se prešlo na primedbe i projekte od strane pojedinih društvenih funkcionera. Tehnički i prosvetni izveštaj pokazuju, da se je u ovim granama mnogo uznapredovalo a naročito u ovoj poslednjoj. Matičar tumači važnost vođenja matice, govoreći o načinu vođenja iste. Budući da matice kod četa nisu sredene, postoji hitnost kako bi se evidencija celokupnog članstva dovela u red do idućih sletova.

Oduševljjava nas napredak u ekonomsko-poljoprivrednom pogledu kao i higijenskom. Naročito je govoreno o biljci soji, koja ima dosta vitamina i hraničnosti tako, da je društvo odlučilo da podeli 8 kg iste.

HRGE. — Sokolska četa Hrge (Stog), matičnog društva Zavidovići, priredila je svoj javni čas na Durdevdan, 6. maja. Tom prilikom došli su članovi matičnog društva u Hrge na durdevdanski uranak, i na javnom četu društvo je nastupilo sa svim svojim kategorijama, pored vežbača iz četa Hrge, Vozuća i Lozna. Posle javnog četa Hrge je izvela pozorišni komad »Slatka sirotinja« s velikim uspehom. Kako je bilo mnogo posetičaca iz svih okolnih sela i Zavidovića to se ova priredba pretvorila u pravo narodno veselje, koje je trajalo do mračka. I ovom prilikom pokazalo se jasno, kako je Sokolstvu otvoren put u naše selo, put kojim se može i mora poći radi dobra sviju nas.

POŽARNICA. — U Požarnici bilo je dne 17. maja pravo sokolsko slavlje. Seoska četa Požarnica poziva je četu iz obližnjeg seoceta Husine i Sokolsko društvo iz Tuzle na svoju slavu. Iz sela Husine došla je četa sa 20 članova s načelnikom. Četa je došla i sa svojim sokolskim barjakom. Sokolsko društvo iz Tuzle došlo je sa svima svojim prednicama, počam od dece, do članica. Posle podne u 1 sat počele su vežbe. Najpre su istupila deca iz Požarnice. Dvino je bilo viditi oko 50 seoske dece kako skladno i otresito izvadaju svoje vežbe. Posle ovih nastupila su deca iz Tuzle. Male Sokolice vežbale su izvrsno. Ove dece bilo je oko 40. — Nastup sokolskih četa (oko 50 seljaka, stariji čići i mladića) bio je izvanredan. Ovde se je videlo, koliki je uticaj učinila sokolska četa na selu. Pred svršetkom održao je predavanje o sokolskoj ideji na selu brat Pašić, učitelj, što je mnogo delovalo na Sokole i sav narod kojih je bilo oko 2000 na zboru.

Zupa Varaždin

VARAŽDIN. — II župski slet u Čakovcu. Prijave za drugi župski slet u Čakovcu stižu dnevno i prema istima nastupiće veliki broj vežbača svih kategorija.

Sletu su se odazvala i pojedina društva i čete iz zagrebačke i mariborske

ske župe, a doći će i delegati drugih obližnjih župa te bratskog Saveza.

Svoj dolazak obećao je i ministar fizičkog vaspitanja brat dr. Andelinović, koji je dobro poznat u ovim krajevima, pa je ta vest izazvala oduševljenje među članstvom.

Raspored sletu je ovaj:

2. VI u 14 sati početak župskih takmičenja. Čete se natječu za veliki srebreni lovov-venac, dar Njegovog Veličanstva Kralja četi pobednicu varazdinske župe.

2. VI u 20 sati akademija u proslavu 15 godišnjice osnutka čakovečkog društva. Na akademiji nastupiće najbolja odjeljenja iz Čakovca, Varaždina, Murskog Središta i pojedinih četa te pevački i tamburaški zborovi.

3. VI u 8 sati pokusi. U 11 sati povorka gradom i zbor Sokolstva, kojom prigodom će čakovečko društvo posvetiti i razviti svoj barjak, kome kujuće ban Savske banovine br. dr. Ivo Perović.

3. VI u 15 sati javna vežba, na kojoj će izaslanik Njegovog Veličanstva Kralja podeliti četi pobednicu kraljev lovov-venac. Posle vežbe zabava na sletskom prestoru. Povlastica na željeznicama je pravodobno zamoljena. Prehrana biće uz vrlo umerene cene, a poskrbljeno je i za zajednička prenošća.

Organizovani su svi otisci, koji velikim marom pripremaju sve potrebno za slet.

VARAŽDIN. — Razdeo župe na okružja. 15 i 22 aprila o. g. organizovana su u našoj župi — prema zaključku ovogodišnje glavne skupštine — četiri okružja. I to: Mursko okružje s jedinicama Mursko Središte, Strigova, Čakovec, Gornji Mihaljevec, Sv. Juraj n. b., Macinec, Nedelišće, Mačkovac, Pustakovec, Vratistić. Podtren, Pribislavec, Belica, Gardinovec, Dekanovec, Sv. Martin na Muri, Ivanovec, Novo Selo, Sv. Rok, Šenkovec i Zasadbreg. Načelnik je brat Ladislav Sadar, a prosvetar brat Martin Ribarić. Dravsko okružje sačinjavaju Kotoriba, Donja Dubrava, Prelog, Legrad, Donji Vidovec, Donji Mihaljevec, Draškovec, D. Kraljevec, Mala Subotica, Gorican, Hodošan, Turčić, Rasinja, Ludbreg, Martijanc, Kuzminac, Veliki Bukovec, Mali Bukovec, Kutnjak i Podravska Selnica. Načelnik je brat Tomislav Barulčić, a prosvetar brat Zvonko Dumbović. Varaždinsko okružje čine: Puščine, Kuršanec, Novo Selo, Trnovec, Bartolovec, Šemovec, Jalžabet, Zbelava, Kučan, Kastelance, Jakovac, Kneginec, Sv. Ilija, Beletinec, Podruće, Remetinec, Novi Marof, Gornja Rijeka, Visoko, Bisag, Brezniča, Ljubeščica, Vidovec, Varaždinske Toplice, Šibovec, Biškupac, Budinječina i Varaždin. Načelnik je brat Julije Kovačić, a prosvetar brat Vladimir Deduš, Prigradsco okružje s jedinicama: Stimec, Sračinec, Petrijanec, Križovljan-Cestica, Vinica, Maruševec, Ivanec, Lepoglava, Bednja i Kamenica. Načelnik je brat Vjekoslav Hajdek, a prosvetar brat Fran Halužan. Tajnici odnosno blagajnici izabrane se naknadno. Za prosvetnu nadzorniku sreća iz ljudbreškog izabran je brat Mirko Šoštarić, a za prosvetnog i tehničkog nadzornika četa Gor. Rijeka, Visoko, Breznica i Bisag brat Mato Belobrak.

Istdobno su određene sve dužnosti jedinica novoosnovanim okružjima.

ČAKOVEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je saставljen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

KNEGIĆE. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji će se održati 2 i 3. junu t. g. u Čakovcu. Rad je u punome toku. Za taj slet vlasti veliki interes u Medimurju, Prekomurju, Zagorju, Pedravini, a i kod braće u mariborskoj župi. Starešinstvo bratske Sokolske skupštine Varaždin je u neposrednom kontaktu sa sletskim odberom, koji je sačinjen od braće i sestara iz Čakovca na čelu s bratom starešinom dr. Blašićem. Svaki se tedan održavaju sednice.

MACINEC. — Iz Murskog sokolskog oružja. Nalazimo se pred župskim sletom, koji

TOMAŠEVAC. — † Andić Milić. Dana 26 aprila t. g. u 30 god. svog života, preminula je bivša načelnica ovog društva sestra Andić rod. Jevtić Milica po zanimanju, ugovorna poštarka.

Prah pokojne bio je predan zemlji dana 27 p. m., kada ju je ispratilo do poslednjeg njenog prebivanja sve članstvo ovog društva s mnogobrojnim gradanstvom.

Na grobu pokojne sestre Milice, u ime društva pokojnicom se je oprostio otvorenim grobom brat F. Felissov.

Župa Zagreb

CRKVENI BOK. — Sokolska četa Crkveni Bok organizovala je ove godine proslavu durdevdanskog uranaka u obližnjoj šumi Ilina greda, kojoj su prisustvovali matično društvo Staza te Čete Papići i Živaja sa tamburaškim zborovima. Uranak je prisustvovalo preko 100 pripadnika Sokola, te toliko drugih posetilaca. Iza zakuske bilo je narodno veselje. Prisutne je pozdravio brat Jovo Beć i protumačio im značenje uranaka.

Moralan uspeh je odličan. Materijalni uspeh je također dobar.

DONJI KLASNIĆ. — Naša četa priredila je durdevski uranak sa svojim članstvom do gradine zvane »Brubanj grad«. Na tom istoriskom gradu održao je govor br. Živko Petrović o značenju durdevskog uranaka. Posle toga nastalo je sokolsko veselje: otpetano je nekoliko sokolova, pesama i drzavna himna. Nakon ovog lepog rasporeda povratili smo se svojim kućama.

KRALJEVČANI. — Dne 6. maja priredila je Sok. četa u Kraljevčanima svoju prvu javnu vežbu na svom krasnom vežalištu. Starešina čete brat Opalić pozdravio je sve prisutne pozivajući ih da pomognu njihov rad na selu. Nato je izveden ovaj program: 1) Nastupila su muška i ženska deca sa skladno uvežbanim prostim vežbama; 2) Muška deca s vežbama s palicom; 3) Ženska deca, vežbe s venčićima; 4) Muška deca sa zastavicama; 5) Muški naraštaj iz Malog Graca izveo je vežbe s palicama za stariju braću; 6) Članovi Sok. društva Glina, izveli su proste vežbe članova za slet u Zagrebu; 7) Članovi Sok. četa iz Kraljevčana, izveli su vežbe za slet u Zagrebu; 8) Članovi društva Glina nastupili su na preči. Ukupno je nastupilo oko 200 vežbača. Vežbe su bile dobro uvežbane. Gledalaca je bilo oko 500 pa je prema tome vežba uspela i u moralnom i materijalnom pogledu. Posle vežbe igrali su članovi društva Glina i nekih četa odbjoku.

KRAPINA. — Selo u počast poljskog naroda. Prosvetni odbor Sokolskog društva Krapina izvršujući stavljenu si zadaću da dade ceo niz slovenskih večeri, održao je tajnik Prosvetnog odbora br. Mihovil Štauber. Posle predavanja redao se je obilan glazbeni program. Mešoviti zbor Pevačke sekcije društva pod zborovodstvom br. ing. Milica Gaje izveo je uz opće odobravanje ove točke: 1) Kazuro a) Ostatni ma-

zur, b) Nie chodz Marysin, c) Rosta kalina, d) Krakowiak; 2) Milojević: Noć i 3) Binički: Čini se čini... Tamburaškim je korom ravnao br. Uđović Dragutin. On je skladno otvirao: 1) Katiški poljskih narod, pesama, 2) Poljsku narodnu pesmu, 3) Smetana: Ulošak iz Prodane neveste i 4) Klaić: Svraćanje.

Sve su točke bile izvedene vrlo dobro i na opšte zadovoljstvo.

Tim naše društvo završava sa svim priredbama, jer se mora punom parom baciti na pripremanje našeg okružnog sleta, koji je zamišljen u većem stilu, pa traže sve članove društva, da se bace na rad za tu priredbu na kojoj će biti razviće društvene zastave i otvorene doma. R-a.

KRAPINSKE TOPLICE. — Nova Sokolska četa Velika Erpenja. Prekratko vremena osnovana je u Velikoj Erpenji snažna Sokolska četa. Na čelu čete stoji br. Ovčarić, kao starosta, i učiteljica Ovčarić Olga, kao tajnik. Br. Ovčarić je još pre osnutka rastumačio narodu ideju Sokolstva. Četa broji 78 čl., od kojih je 35 vežbača. Četa pokazuje lep napredak na svakom polju sokolskog delovanja.

LUDINA. — II slet Moslavackog Sokolskog okružja. U nedelju 3. juna t. g. održaje se u Ludini II okružni slet Moslavackog okružja župe Zagreb. Ovaj slet biće velika manifestacija sokolske ideje u Moslavini. Sokolstvo u tom okružju država da na tom sletu pokaze idejni svest, dosadanju tehničku spremu i organizatorsku sposobnost.

Tim sletom proslaviće se 10 godišnjica Hrvatskog Sokola u Ludini, a ujedno će se pokazati koliko je Sokolstvo u Moslavini pokročilo napred od I okružnog sleta 1931 god u Ivanićgradu, kada u okružju nije bilo ni jedne sokolske čete. Prokroviteljstvo nad II okružnim sletom preuzeo je ban Savske banovine br. Ivo Perović. Odbor Sokolskog društva, kao i prednjački zbor, vodi marljivo pripreme za ovu priredbu, na koju dolaze sva sok. društva (8) i sve sokolske čete (13) Moslavackog sokolskog okružja. Sletski odbor ulaze veliki trud, koji je skopčan i s materijalnim žrtvama, da ovaj slet što bolje uspe. Sokolsko društvo u Ludini uputilo je poziv svim sokolskim društvima i četama, da u što većem broju dođu na slet. Samo sletište biće uređeno na najbolji taj vatrogasnog spremišta. Na sletištu biće podignute tribine i ostala sedišta, zatim bife i t. d. Na programu sleta je natecanje za prvenstvo župe (2 juna), doček gostiju (ujutro 3. juna), povorka, zajednički ručak, javna vežba i pučka svečanost. Dužnost je okružnih društava i četa, kao i ostalih sokolskih društava izvan Moslavine, da u što većem broju posete slet u Ludini, tim više što je ovo društvo uvek prisustvovalo i nastupalo na mnogim sletovima i javnim vežbama. Ovih dana objaviće se potfotij rasporед celog sleta, za koji vlada velik interes ne samo u selima opštine Ludina, nego i u svoj Moslavini. Sletski odbor uveren u sokolsku i jugoslovensku svest, te bratsku solidarnost nuda se pouzdano, da će br. društva i čete i ostala javnost nastojati po svojim silama, da svojim prisustvom pomognu da ova sokolska svečanost što bolje ispadne. Z. H. N.

IVANIČGRAD. — Javna vežba. Sokolsko društvo Ivanićgrad priređuje na blagdan Telovo 31. maja svoju javnu vežbu. Prema programu tog dana u H.30

sati je doček Sok. društava I i II iz Zagreba, a u 14.15 sati je doček gostiju iz Kutine, Popovače i Ludine. U međuvremenu je doček bratskih društava Čazma i Kloštar Ivanić. Po dolasku gostiju sledi svečana povorka gradom, — Javna vežba počinje u 15 sati ispred vatrogasnog spremišta. Posle sledi pučka svečanost. Ivanićgrad je uvek privlačiva točka za izletnike iz okolišnih mesta i Zagreba. Sokolske javne vežbe u Ivanićgradu, održane pre i posle sleta, po svojoj priredbi i po poseti općinstva, imale su uvek karakteristiku sokolskih sletova u manjem stilu. A ako se još k tome uvaži da Ivanićgrad imade dobru željezničku vezu, onda smo uvereni da će 31. maja u Ivanićgradu pohrlići lepi broj Sokolova i ostalih prijatelja sokolske ideje. N.

SV. MARTIN POD OKIĆEM. — Dne 13. maja dala je ova vredna četa svoj javni nastup kojom se je prilikom održala smotra sokolskih snaga, koje će užeti učešća na ovogodišnjim sletovima u Sarajevu i Zagrebu.

U 15 časova, kako je bilo zakazano, prostrano letnje vežbalište čete bilo je ispunjeno vežbačim kategorijama i ostalim narodom iz Sv. Martina i drugih okolnih sela. Sokolsku župu Zagreb zastupao je br. Rade Kosović, referent za sokolske čete.

Starešina čete br. Vinko Šoić, sejjak, u lepotu govoru izložio je značaj ove priredbe, kojom je prilikom uputio pozdrav Nj. V. Kralju i starešini Sokolskog Saveza Prestolonasledniku Petru, kao i prisutnim izaslanicima i ostalom narodu. Potom je starešina matičnog društva br. Svarić u svome govoru izneo zadatke Sokolstva i pohvalio rad čete u Sv. Martinu. Iza toga počele su vežbe: Prvo su nastupila 64 muške i ženske dece u zajedničkoj vežbi. Ovi najmladi Sokolici obučeni u čisto belo seljačko rublje izveli su vežbe veoma lepo uz odobravanje prisutne publike; zatim su vežbala posebne vežbe muška i ženska deca od 12—14 godina koja su odusevila gledaoca, a naročito dečije roditelje, koji su im dugo pljeskali. Naraštajke iz matičnog društva, kao i iz čete, vežbalo su skupa sletske vežbe, koje su isto tako izvedene lepo i skladno; članice Sokolskog društva Zagreb I skupa s domaćinima pokazale su nam vrlo lepo vežbe propisane za ovogodišnji slet u Zagrebu. Najlepša je bila pojama malih »žetelica«. Ova nam je vežba simbolički prikazala rad naših vrednih žetelica u polju. Prava snaga Sokolstva na selu pokazana je nastupom članova čete iz Sv. Nedelje, Zdenčine, Manje Vasi, Miriove i domaćih. Posle vežbanja na spravama, poslednja je nastupila »stará garda« iz Samobora — vežbom s palicama. Vežba ove starije braće nije ni ukoliko izostala od onih mlađih jer kako izgleda »starci« su se trudili da na sebe skrene pažnju, te su zaista i požnjeli vrlo lep aplauz.

Posle svršenog programa govorio je o Tirševu Sokolstvu br. Debeljak, potstarešina župe, kojom je prilikom čestitao četu na lepotu uspeha, a zatim je kroz selo krenula duga povorka pjevajući sokolske koračnice. Iza toga sledilo je narodno veselje.

Kako moralni tako i materijalni uspeh bio je vrlo lep. R. K.

ZAGREB. — Sokolska četa Granešina i Sokolsko društvo Zagreb III priredili su u nedelju dne 13. maja uspeli javni nastup, prvi nastup čete Granešina. U posete je došlo četi od matič-

nog društva preko 150 braće, a od čete Remete-Bukovac i čete Čučerje, koje pripadaju istom matičnom društvu, oko 40 braće. Javni nastup otorio je brat prosvetar čete Božidar Denk, koji je pozdravio sve prisutne i rekao, da je ovaj nastup vezan s proslavom Majčine dana. Na kraju svog govoru pozvao je sve prisutne, da kliknu Zdravo Nj. Vel. Kralju i Kraljici te starosti Saveza, Prestolonasledniku Petru. Na pozdravu zahvalio je brat načelnik matičnog društva Božo Pajalić, pozivajući i tumaći važnost saradnje između građa i sela.

Sokolska i školska decu nastupila su s deklamacijama i malim igrokazima.

Nakon deklamacija razvijao se telovežbeni nastup, u kojem su redom nastupali: m. deca matice (16), m. deca čete Granešina (59), ženska deca čete Granešina (64), m. i žen. deca s pevaњem i vežbama sa zastavicama čete Granešina (54), članovi matice sa sletskim vežbama (17), naraštajci na kozliću (8), uzorna vrsta članova na ručama (8), ženski naraštaj matice (16), te članovi čete (5) — dakle svega oko 250 pripadnika s vežbama, dok je s deklamacijama nastupilo oko stotina dece iz čete, te 15 što članova što naraštajia iz matice s igrokazom na provizorno postavljenoj pozornici usred šume.

Na samoj priredbi je bilo prisutno svega oko 500 gledalaca, što znači za takovo malo selo kao što je Granešina rekordan broj. Nakon same priredbe, koju je zaključio brat prosvetar matice inž. Anžlovar s prigodnim govorom, razvilo se bratsko veselje u šumici do mraka. V. M. A.

ČUČERJE. — Naša četa priređuje svoj javni nastup 3. juna o. g. Pozivamo sve bratske čete, osobito Remete-Bukovac i Granešinu da nas posete. Matično društvo Zagreb III doći će u velikom broju.

ZAGREB. — Sokolsko društvo Zagreb III priređuje svoj javni godišnji nastup dne 17. juna o. g. u Maksimiru. Tom prilikom posvetiće se barjak naraštaja našeg društva.

Javna vežba pokazuje dosadašnji rad društva u gradu i na selu. Seoske čete, koje pripadaju pod društvo t. j. Remete-Bukovac, Čučerje i Granešinu nastupiće tom prilikom i s članovima i s decom, tako da će ovaj nastup biti i s te strane veoma zanimljiv.

Naraštajski barjak radi se i već je napola gotov. Potrebno je da se i naraštajci spremaju, da budu dostojni tog dana i tog barjaka. V. M. A.

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Priprevetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: **Baton i boks**

Jugoslavenska Sokolska Matice
LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

123-22

Braćo, sesire!

Sve sokolske potrepštine za javne i svečane nastupe dobijete najjeftinije i najsolidnije kod bratske radnje

BRANKO PALČIĆ

glavni dobavljač Saveza S. K. J.

CENTRALA: Zagreb, Kraljice Marije ulica 6

FILIJALA: Beograd, Balkanska 24

125-4

Izlažem na ljubljanskem velesejmu

KR. DVORSKI DOBAVLJAČ

Prva jugoslavenska industrija športskih potrepština

M. DRUCKER

ZAGREB ILICA 39 BEOGRAD

Pasaž Akademie Nauka

Izašao je novi cjenik sokolskih potrepština sa rasporedom utakmica za laku atletiku.

ZATRAŽITE HITNO!

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

122-21

Oglašujte u Sokol. glasniku!

Sokoli i Sokolice!